

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 16 (121)

TORONTO, Ontario, 1952 m. Balandžio (April) mėn. 17 d.

Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian
R.C. Cultural Society
of Canada
Authorized as Second Class
Mail Post Office Department
Ottawa
SAVAITRASTIS
Laidžia Kanados Lietuvių
Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

DAR DAUGKAS NEAIŠKU

Iki rinkimų į KLB Krašto Tarybą beliko vos kelios savaitės. Kaikurių apylinkių LOKai jau paskelbė ir rinkimines būstines. Beabejo imamas ir kitokių technišku pasirengimu. Apylinkės, atrodo, ir šį kartą savo uždavinius atliks. Tik centras dar kiek atsilikęs. Pasirodo, dar tik ruošiamasi ieškoti pinigų, nors jau pats laikas būtų baigti visus pasiruošimus bei spausdintimus ir reikalingus popierius išsiuntinėti apylinkėms. Juk ir paskutinį momentą dar atsirastų visokių neaiškumų, apylinkės klausis dėl visokių smulkmenų, o tai gali sutrukdinti ir bendresnių reikalų tvarkymą. Reikalingos dar būti ir bendros rinkiminės technikos taisyklės. Paliekant visa tai apylinkėms, gali kilti nesusipratimų ir nebus aišku, kas teisus, kas ne. Lig šiol dar nepaskelbta nei, kaip turės būti sudaromi balsuotojų sąrašai, nei kaip atžyminti balsavusieji, nei kaip atrodys kandidatų sąrašai (žinoma, tik, kad jie bus alfabeto tvarka surašyti), nei kaip reikės atžymėjimus daryti — išbraukti ar kokius ženklelius statyti prie renkamujų; ar jie bus išankstai išdalinti ar tik rinkiminėje būstinėje įteikiami. Nepaskelbta taip pat, kas, kaip, kada ir kur balsus skaitys — ar visos urnos bus vežamos į centrą (Gelbėk, Viešpatie!), ar kaip kitaip? Pažvelgus kokios salygės turės būti balso pripažinimui ar jo paskelbimui negaliojančių? Kas spres galimus nesusipratimus ar skundus?

Mūsų centrinis LOKas iki šiol dar niekam jokio pasitikėjimo nepadarė, viską laiko savo rankose ir nežada niekam nieko perleisti. Jei tai būtų įvykdoma, kodėl ne. Kiti džiaugėsi, kad mažiau darbo. Bet kaip LOKas mano įvykdyti balsavimo urnų persiuntimą, garantuojant visą saugumą ir neliečiamumą? Centrinis LOKas pasiskelbė pats būsiąs vyriausia rinkimine komisija, o periferijoje pasirodė nurodymus duoda apylinkių LOKams, kuriuos, matyt, laiko einančiais apylinkių rinkiminių komisijų pareigais. Beabejo, tai yra teisinė nesamona. LO Kas pats paskelbė statutą, rinkimines taisykles ir pats praveisti

žada rinkimus — turbūt ir balsus suskaičiuoti! Bet, kai LOKas virs rinkimine komisija, kas gi bus virš jo? Kam galima bus skystis dėl galimų prasilenkimų su statutu ir rinkiminėmis taisyklėmis? Dėl nesusipratimų apylinkėse, sakysim, galima bus skystis Centriniam LOKui. Bet kam galima bus skystis dėl jo paties darbų? Mes negalime prileisti, kad LOKas sąmoningai norės prasilenkti su taisyklėmis ar ką supainioti, tačiau mes gi žinome, kokios sąlygos yra dirbama. Juk ten niekas negalės išsisukti iš rankų, kaip dabar, o tai gali sutrukdinti ir bendresnių reikalų tvarkymą. Reikalingos dar būti ir bendros rinkiminės technikos taisyklės. Paliekant visa tai apylinkėms, gali kilti nesusipratimų ir nebus aišku, kas teisus, kas ne. Lig šiol dar nepaskelbta nei, kaip turės būti sudaromi balsuotojų sąrašai, nei kaip atžyminti balsavusieji, nei kaip atrodys kandidatų sąrašai (žinoma, tik, kad jie bus alfabeto tvarka surašyti), nei kaip reikės atžymėjimus daryti — išbraukti ar kokius ženklelius statyti prie renkamujų; ar jie bus išankstai išdalinti ar tik rinkiminėje būstinėje įteikiami. Nepaskelbta taip pat, kas, kaip, kada ir kur balsus skaitys — ar visos urnos bus vežamos į centrą (Gelbėk, Viešpatie!), ar kaip kitaip? Pažvelgus kokios salygės turės būti balso pripažinimui ar jo paskelbimui negaliojančių? Kas spres galimus nesusipratimus ar skundus?

Mūsų nuomone, Centrinis LO Kas neturėtų būti rinkimine komisija, o jei jis jau pasidarė, tai telieka tik juridinė instancija, kuri vadovauja ir viso krašto rinkiminius davinis į krūvą suveda. Balsai turi būti suskaitomi apylinkėse. Gal tik kažkurius smulkesnius iš viena nuo kitos netoli esančias galima būtų sujungti tam darbiui. Centras gautų tik protokolus bei archyvinę medžiagą ir iš jų davinis išvestų bendrusius. Taip būtų supaprastinta procedūra ir užkirstas kelias visai eifer nesusipratimų. CLOKas tik turėtų paskelbti, kas apylinkėse ta atlieka. Ilgai negalvojant, galima tai paversti ALOKams, duodant, žinoma, teisės dalį ir kandidatų sąrašus pasirašiusių atstovams, taip, kaip yra viso pasaulio rinkimų praktikoje.

Visko palikimas CLOKui, kuris net nepaskelbia, kaip jis visa tai darys, yra nepateisinamas. Šiomis pastabomis mes toli gražu nenorėjome iškelti visų dar neišrištų klausimų, bet tik pavyzdžiais norėjome parodyti, kad jų dar daug yra ir labai svarbių. LOKas tebeturi didelį uždavinį visą tai išspręsti taip, kad viskas būtų aišku ir kad nustatytų tvarką kuo mažiau nesusipratimų žadėtų. Laiko jau labai nedaug. Reikia pasiskubinti.

VLIKo pirmininko žodis pavergtai Lietuvai

Šv. Velykų proga "Am. Balso" perduotame sveikinime pavergtai tautai VLIKo pirmininkas prel. M. Krupavičius tarp kitko pareiškė:

"... Didžiajame skausme ir pavojuose vėlykinė giesmė kažkaip graudu daros ir širdį ašarose plukdo. Bet užtai ir pro ašaras, ir per skausmus stipriau veržiasi viltis ir geresnio rytojaus tikėjimas. Dėl to aš sveikinu Jus visus pasilikusius mūsų šventoj tėvų žemelėj senu lietuvišku sveikinimu: Sveiki sulaukę šventų Velykų... Sveikinu drąsiai, nes po didžiųjų savaitės visuomet ateina Velykos. Juo daugiau išgyventa skausmo, juo Velykos būna linksmesnės ir laimingesnės... Kaip tikime Kristaus prisikėlimu, taip tikime ir Lietuvos prisikėlimu. Kas praranda tą tikėjimą, tas Lietuvai nebe karys. Lietuva gyvens, gyvens laisva ir nepriklausoma, nes į tą gyvenimą ji gavo teisės iš Dievo, kaip visos tautos. Tad mes jau dabar turim rengtis į tą laisvąjį gyvenimą. Rengtis turime su visu pasivertimui ir savęs atžadėjimui pagal savo gyvenamąsias sąlygas galimybes. Juo atkaklesnis ir basesnis priešas, juo didesni jo užsimojimai bus sunaikinti, juo didesnis turi būti mūsų pasiaukojimas ir atsparumas bei pasipriešinimas. Mūsų raudonojo priešio pastangos mūsų sunaikinti

yra įtemptos, gudrios ir planingos. Jis vartoja gerai apgalvotas priemones, pirmoji eilė iščiulpti lietuvių tautos jaunąjį kraują — jaunimą ir sunaikinti lietuviškąją šeimą, nes šeima — Lietuvos dąbartis, jaunimas — Lietuvos ateitis, o be dabarties ir ateities nėra tautos. Tie bolševizmo kėsiai — pavojingiausias ir baisiausias mūsų sunkių laikų reiškinys. Nemokėjome prieš planą įžvelgti, nemokėjome aukotis, iš mūsų gali pasilikti tik lietuviškos pavarės su svetimą kalbą ir svetimą sielą. Lietuviškai šeimai bolševikai jau krito taiklų ir labai pavojingą smūgį. Tūkstančius šeimų išskyrė. Savo tvarka naujoms šeimoms kurtis labai ap sunkino ir jų skaičių jūntamai sumažino. Tomis pat priemonėmis sumažino ir tautos prieauglį. Jaunimui taip pat užspėta pasibaiginti spąstai. Rusinimas vyksta labai smarkiai... Kas buvo lietuviška, bolševikas išjuokė, išniekino, net išpraetis — garbingos Lietuvos istorijos — kas buvo mūsų džiaugsmas ir garbė, — rūpestingai išsavojo! pridiegė rusišką raugą ir melo! Jaunimui nėra kur lietuviška dvasia pakvėpuoti ir atgaivinti. Pasilikti tik viena šeima — lietuviškos gaivinantis šaltinis ir lietuviško lobyno saugotoja bei ugdytoja. Iš to seka trys išvadės: 1. vengti mišrių šeimų, 2. šeimo-

Lietuvos dovana ant prezidento stalo

Amerikos lietuvių laikraščiai praneša, kad paskutiniosios prezidento Trumano kalbos metu per televiziją ant jo stalo stovėjo Lietuvos pogrindžio dovana — gintarinis būrlaivis, sunkiais keblais atgabentas ir vasario 15 d. prezidentui įteiktas ALTO delegacijos.

Amerikos Balsas

Velykų švenčių metu perdavė visą eilę turiningų, lietuviškomis giesmėmis pajavintų, programų, tarp jų vysk. V. Brizgio kalba, VLIKo pirmininko M. Krupavičiaus sveikinimai kėnciančiam tautai, min. P. Zadeikio žodis. Be to, AB klausytojai girdė JAV Lietuvos pažintinio Niujorko arkivyskupo kardin. Spellmano žodį tikintiesiems už geležinės uždangos.

PASKUTINĖS NAUJIENOS IŠ NIUJORKO

Krik. Dem. Unijos Spaudos Konferencija. — Kandidatai į prezidentus lietuviams. — Stalino premijos ir antiamerikinė akcija LTSR. — Rodezija deportuoja Žuką. — Pavėluota su DP kareiviais. — Paskutiniai DP į JAV.

(Niujorko bendradarbio ALMAUS)

• Krikščionių Demokr. Centralinės Europos Unija, kurioje lietuvių yra tvirtai atstovaujami, bal. 16 d. knygos "Krikščioniška Demokratija Centralinėje Europoje" pasirodymo proga buvo sukvietusi spaudos konferencija. Dr. Miha Krek, laikinasis Unijos pirmininkas, trumpai peržvelgė unijos tikslus ir jos ateities planus. Jis nurodė, jog Jungtinės Europos Valstybės idėja europiečių krik. demokratų yra tvirtai remiama. Jie turi savo centrą Paryžiuje, o niujorkiečiai kiekvieną savaitę išleidžia turiningą informacinį biuletinį. Mr. Krek, buvęs Jugoslavijos vicepremjeras, pažymėjo, jog krikščioniškoji demokratija neatskiriama demokratijos dalis Europoje tebegyvena pavergtųjų europiečių mintyse. Mr. Krek nurodė, jog išleistojoje brošiūroje pavaizduojama Unijos akcija ir "čekoslovakų, vengrų, latvių, lietuvių, lenkų ir jugoslavų krikščionių demokratų partijų ateities planai".

• Kongreso Ziniose praėjusio

GEN. EISENHOWERIS GRĮŽTA

Pirma neoficialiai buvo paskelbta, o pagaliau ir oficialiai pranešta, kad balandžio 2 d., t. y. lygiai savo valdžios perėmimo metinėse gen. Eisenhoweris krašto apsaugos ministeriui Lovett pasiuntė atstatydinimo raštą. Balandžio 10 d. Lovett atsakė sutinkantis.

Tuo būdu galutinai nuspręsta, kad Eisenhoweris prieš birželio 1 d. grįš į JAV ir dar 6 savaites dalyvaus kampanijoje dėl nominacijos kandidatų į prezidentus. Respublikonų konvencija įvyks liepos 7 d.

Ryšys su Eisenhowerio pasiūlymu ir jo įpėdiniu parinkimu dar bus daug klapato. Eisenhoweris, mat, buvo JAV kariuomenės Europoje vadovas, o kitos valstybės savas kariuomenes specialiomis sutartimis pavedė jam asmeniškai. Tad dabar rei-

kės rasti tokį įpėdinį, kurį pripažintų visos anos valstybės. Greičiausiai, kad įpėdinis bus dabartinis jo štabo viršininkas gen. Gruenther.

— Paryžius. — Eisenhoweris pareiškė uniformą padėjęs ir į rinkiminę kampaniją išėjęs tik po nominacijos kandidatų, jei konvencijoj respublikonų būtų išrinktas. Prieš tai jis gal dalyvaus tik vienos savo vardo fundacijos iškilinėse Abilene, Kans.

— Londonas. — JAV komunistų lyderis Z. Foster sveikinimo rašte Britų komunistų suvažiavimui gen. Eisenhowerį pavadino militaristu ir agresyviu imperialistu.

— Niujorkas. — W. Averill Harriman, JAV pagalbos užsienio šefas, pareiškė norįs statyti savo kandidatūrą į prezidentus kaip demokratas.

As tikiu, ji jau netoli..."

• Šalia milžiniškos eilės rusiškų pavardžių gavusių stalines premijas gaunamas Sibiro vergų krauju ir ašaromis, lietuviams atiteko šios: A. Venclova už eilėraščių rinkinį "Rinktinė". Už spalvotą filmą "Tarybų Lietuva" gavo J. Poselskis, L. Maciulevičius, Ivan Panov, V. Starosai ir B. Dvarionas. Dramos artistams J. Grybanskui, J. Jankevičiui, J. Sipariui, J. Rudzinskiui, M. Mironaitiui, J. Kavaliauskui, P. Zolnui už pastatytą propagandinę filmą "Neužmirštieji 19 metai". Venclova gavo 50.000 rublių, kiti po 25.000.

• Kauno "Tiesa" irgi įjungta prie vis stiprėjančią "Amerikos Balso" įtaką. Nurodoma, jog (Nukelta į 2 psl.)

Kapitalai plaukia į Kanadą

Kanados statistikos biuras paskelbė, kad svetimo kapitalo investavimai 1951 metais pasiekė 9.424.000.000, kai 1950 m. gale tebuvo \$8.646.000.000. Daugiausia iplaukė amerikoniško kapitalo — tiek ir pramonė, tiek ir būstas, tiek ir vertybės popierius — valstybinius ir savivaldybinius bonus. Ypatingai padidėjo amerikoniško kapitalo investavimas į naftos pramonę. Šios investicijos kasmet kyla. Tarp 1948 m. jų buvo 23 milijonai, 1949 m. jau 59, 1950 — 98, o 1951 m. 140 ml.

Antroje vietoje stovi investicijos į medžio ir popieriaus pramonę. 1950 m. šioje pramonėje amerikoniško kapitalo buvo investuota \$9.000.000, o 1951 m. — jau 22 milijonai.

Kapitalų investavimu Kanadoje po JAV antroje vietoje stovi D. Britanija, paskum eilė kitų Europos kraštų.

Bolivijoje perversmas

Balandžio 9 d. Bolivijoje prasidėjo ginkluotas perversmas. Po dviejų dienų sukilėliai paskelbė jau laimėję. Sukilimas sakoma, įvykdytas V. P. Estensoro nurodymais. Tai politinis emigrantas, buvęs kandidatas į prezidentus ir surinkęs daugiausia balsų — iš 126.125 net 54.129. Kadangi tada nei vienas iš kandidatų negavo puse balsų, tai prezidentą iš jo išrinko parlamentas. Estensoro nebuvo išrinktas. Sukilėlių vadovybėje esąs ir jo bičiulis, kandidatas ir viceprezidentas. Jis esąs labai populiarius ypač kasyklų darbininkų tarpe.

Pabėgė dar vienas lenkas

Neseniai į pietines Švedijos Simrisham uostą iplaukė lenkų traleris, kuriame pasirodęs vienišas jūrininkas paprašė švedų globos. Pasirodė, kad jūroje jis užrakino apačioje tris igulus narius ir atsekė čia paskui pataikiusius švedų kuterį. Tai labai panašūs metodas, kaip panaudojo 3 lietuviai žvejai.

SAVAITĖS ĮVYKIŲ APŽVALGA

Ar JAV atlaikys, kyla klausimas apžvelgus pereinusias savaites tarptautinės politikos reikšnius.

Kas laimės prieš trejetą savaičių pradėtą žaidimą dėl Europos jėgų konsolidacijos ir ar neteks vėl prarasti laiko, dar neaišku. Maskva dėl vakariečių notos Vokietijos taikos reikalu atsakė, kad Vokietija turinti likti neutrali, nors ir apginkluota, turį būti pripažintos dabartinės rydinės sienos, o bendrieji rinkimai turį būti vykdomi ne JT, bet okupacinių kraštų — Sovietų Rusijos, D. Britanijos, JAV ir Prancūzijos — priežiūroje. Dėl to dar beabejo bus kalbama. Tuo tarpu Vokietija ruošiasi įeiti į Vakarų gynybos organizaciją, o kad viskas sklandžiau eitų D. Britanija, kuri organiškai į ją neįeina, pažadėjo garantuoti visų 5 Europos Sąjungai priklausančių valstybių ir Vokietijos sienų neliečiamybę, pasizadėdama automatiškai ateiti pagalbą, jei jos būtų užpuolos. Oficialiai tai žadama paskelbti dar šią savaitę.

Visa tai gražu. Tačiau pasireiškė ir nerimą keliančių reiškinų. Maskvos suorganizuota ūkinė konferencija žada tarp vakariečių įvairių kili. Britų ekspertas lordas Boyd Or skelbia, kad konferencija daranti gerą įspūdį, vykstanti be propagandos ir jis ruošiasi sudaryti prekybos sutartį su Kinija, kuri duotų už 12.000.000 maisto produktų ir pinigų už tiek pat tekstilės. Esą, tai daroma ypač norint rasti rinką tekstilėi, kurios pramonėje D. Britanijoje pasireiškė didelis nedarbas. Beabejo, tai tiesa, bet lygiai taip pat tiesa, kad konferencijos pagalba Maskva jau kerta plyšį vakarų prekybiniame boikote. Tik dar kažin ar prieis prie šios sutarties JAV valstybės?

Kitas plyšys pasireiškė Korėjoje. Kaip praneša JAV spauda, D. Britanija, Prancūzija ir Kanada spaudžiamos JAV Korėjos derybose "nelaužyti" Genevos konvencijos dėl belaisvių. Otavos oficialūs sluogsniai dėl to pareiškė, kad Kanados nespau-

džianti, bet tik padarinti pastabą, jog Genevos konvencija nenumatanti, kad betkokie belaisviai galėtų būti negražinti. Teisingai atkerta į tai JAV spauda, kad ir tų kraštų žmonės kitaip galvoja. Juk konvencijoje taip pat nėra pasakyta, kad belaisviai turi būti grąžinami prievarta, o be to, ji kalba apie normalų tarptautinį karą, o Korėjoje iš esmės vyksta pilietinis karas. Jei tos trys vyriausybės ramybės nori pirkti korėjiečių krauju, tegul drįsta ir prispazinti.

Stalino siūlymas dėl "didžiųjų" susitikimo, pareiškėtas atsakyme žurnalistams, atgarsio nerado. Atsiliepė tik vienas Churchillis. Pasak jo, derėtis nesiruošiama. Tačiau, jei aplinkybės būtų palankios, valstybių galvų pasitarimas neišskirtinas.

Is Korėjos oficialūs sluogsniai skelbia optimistines žinias. Esą, tikimasi, kad apie gegužės 1 d. paliaubos galį būti pasirašytos. Tuo tarpu esą sutarta jau dėl 63 paragrafų, o nesutartų likę vos 9. Tačiau nereikia pamiršti, kad tų 9 tarpe tebėra 3 pagrindiniai — dėl belaisvių, dėl aerodromų rengimo S. Korėjoje ir dėl S. Rusijos dalyvavimo paliaubų meto priežiūros organe.

Šiaip Tolim. Rytuose ramu. Iš Formozos pranešama, kad ten nelaukiama puolimo, lygiai kaip nesiruošiama kelti ir sauguma esą, nepasiruošta. Tik iš ten grįžęs W. C. Bullit senato užsienio komisijoje pareiškė, kad kom. kinai turį paruošę 250.000 karių įsiveržti į Indokiniją. Dėl to, pasak jo, Formoza turinti būti paremta.

Egipte derybos vyksta su Britų ambasadoriu. Pagrindinė kliūtis tebėra Britų pateiktąjį Sudano konstituciją. Egipto propagandos min. pareiškė, kad jos neatšaukus derybos negalės vykti. Tuo reikalu, kalbėtis su Edeu, išskrido į Londoną Egipto ambasadorius Amz Paša, konfliktui paastrėjus buvęs atšauktas.

KANADOS NAUJASIS BIUDŽETAS

Finansų min. Abbott balandžio 8 d. paskelbė savo paruoštąjį šio 1952-3 m. biudžeto projektą su pajamų nurodymais.

Projektas iš esmės nuo pernykšio biudžeto nedaug tesiskiria — tik kaikiurais mokesčių procentų pakeitimais. Sistema yra ta pati.

Projekte nurodoma, kad pagal naująją pajamų mokesčių lentelę mokesčiai 6% sumažinti, tačiau praktiškai mokesčių teks dar daugiau mokėti, nes prisideda specialus mokeskis senatvės fondo naudai. Jau kartą keltas reikalavimas atleisti nuo mokesčių visas gydymosi išlaidas, bet ne vien prašokančias 4% uždario, liko nepabotus. Nuo pajamų atseit sekantais metais bus galima gydymosi išlaidas tik tada atskaityti, jei jos prašoks 4% visų pajamų. Šiuo atžvilgiu nauja tik tai, kad gydymosi išlaidų neapmokėtinamas dydis pakeliamas dvigubai. Bet tai beabejo nedaug ką tepalies, nes per \$750 retas kas turės nelaimės išiešti.

Po ilgų kalbų pernai įvestas tabako mokesčių priedas panaikinamas — sumažinama 3 cent. pokeliumi. Dėl to ir cigarečių kainos atpig.

Specialus liuksuso prekių 25% mokeskis sumažinamas iki 15% — tai automobiliams ir pan. Specialus 15% mokeskis nuo šaldytuvų, skalbiamųjų mašinų, krosnių ir pan. panaikinamas.

Sumažinami taip pat nealkoholinių gėrimų mokesčiai.

Finansų ministerija sako per eitis metais išdės perviršiaus—

santaujų turėjęs \$360.400.000, o dabar turėjęs vos 9.000.000.

Prieš biudžeto paskelbimą paskelbta "Baltoji Knyga" skelbia, kad čiais metais Kanada tebebūsianti augštos konjunktūros įtakoje — tiek darbo, tiek biznio atžvilgiu. Tačiau infliacijos pavojai nesą praėję.

Šiais finansiniais metais pajamų numatoma \$4.279.000.000, o išlaidų \$4.270.000.000.

Kanados pragyvenimo indeksas

vasario-kovo mėn. sumažėjo 2,4 punktais, nuo 1951 sausio mėn. 1 d. nukrito iki 189,1 punkto. Esą vilties, kad per ateinančius penkis mėnesius dar daugiau sumažės. Laikoma, kad pragyvenimui atspindant, šiais metais, bus sutaupta vartotojų naudai apie \$160.000.000. Jau dabar vidutiniai tenka mokėti už prekes 1,25% mažiau.

Fin. min. Abbott, ryšium su mokesčių pakeitimu, savo pranešime pareiškė, kad pragyvenimui atspindant, šiais metais, bus sutaupta vartotojų naudai apie \$160.000.000. Jau dabar vidutiniai tenka mokėti už prekes 1,25% mažiau.

Kanados vokiečių jubiliejus

Šiais metais Kanados vokiečiai ruošiasi švęsti 200 metų imigracijos į Kanadą jubiliejų. Liepos 23-27 d. Kanados vokiečių sąjunga Winnipege ruošia didelę šventę. Tam jau sudarytas ir specialus komitetas.

941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada - Telef.: EM. 3 - 4265

tik tranzito kraštas, todėl turi būti viskas daroma, kad Šveicariją kaip galima greičiau vėl apieisti; už priešingus veiksmus baudžiama. (B. d.)

Liet. komunistai skundžiasi

LIETUVIAI STUDENTAI NEBEPAJĘGIA SUDERINTI MARKSIZMO SU SOVIETŲ POLITIKA. — stebisi maskoliai Vilniuje. Augstieji svečiai iš pačios Maskvos. Paskaitos tebėra „antimokslinės“, be „marksistinės teisybės“. Kauno profesorai nešelia rusų. Rusai vis daugiau perima Lietuvos mokyklų vadovybę.

Sovietiniai „viršžmogiai“ ir lietuviški mokyklų mokytojai vasario mėn. pradžioje susirinkę LKP(b) Centro Komitete sukė galvas, kaip „pagerinti visuomeninių mokslų dėstytojų LTSR augstosiose mokyklose“. Specialiai posėdžiui iš Maskvos buvo atsiųsti VKP(b) CK mokslo ir augstųjų mokyklų skyriaus vedėjas J. Chlubičius, „Voprosy Filosofii“ vnr. redaktorius, Dr. prof. D. Česnokov, I. Smirnov, F. Archipcev, M. Lavričenko. Pasirūpinimą pradžioje LKP(b) sekr. A. Grofimov, patvirtinęs, jog, nors pats Stalinas reikalauja pagerinti visuomeninių mokslų dėstytojų, „Lietuvos mokyklose marksizmo leninizmo pagrindų, dialektinio ir istorinio materializmo, politinės ekonomijos dėsnybų dar vis nepatenkinamai suvarkytas. Svarbiausias trūkumas dėstant visuomeninius mokslus augstosiose mokyklose yra žemas idėjinis lygis, eilės dėstytojų talmudistinis-prisiskaitėliškas metodas dėstant marksizmo-leninizmo teoriją“. „Ponui“ tarus žodį, kalbėjo LKP(b) sekr. V. Niunka. Net užsimerkęs, atgiedodamas stalinizmo giesmę, priėjo prie LTSR respublikos... Augstosiose LTSR mokyklose šiuo metu mokosi 14.000 studentų... Iš pagrindų pasikeitė socialistinė studentų sudėtis. Dabar daugumas studentų — darbininkų-kolūkiečių vaikai. „Kaime buržuazinis nacionalizmas yra netekęs savosios bazės, tai mums iškilo uždavinys pasiekti, kad artimiausiu laiku būtų galutinai demaskuota priešiška buržuazinio nacionalistų elementų veikla augstosiose mokyklose... Čia gi daugelis pakaitų nepakankamai persunktos bolševikinio partiškumo dvasios, silpnai nukreiptos ir kovą prieš buržuazinio nacionalizmo pasireiškimus. Kaikurie dėstytojai nėra aktyvūs buržuazinio nacionalizmo iššifravime... Paskaitos dėstomos sausai ir neįdomiai nepailiuojant tarybinio gyvenimo respublikoje pavyzdžiais“. Niunka ypač pyko, kad nepakankamai parodomos socialistinės santvarkos pranašumas prieš kapitalistinę santvarką, silpnai išryškintas kapitalizmo tolimosios puvimo procesas, nepakankamai demaskuojami amerikiniai-angliškiai karo kurstytojai ir jų pakalikai — lietuviški buržuaziniai nacionalistai. Daugelis paskaitų, pasak Niunkos, yra „antimokslinės“, paremtos buržuazijos pakalikų teorijomis“. Niunka kaltino, kad lietuviški mokytojai visiškai nutyli apie revoliucinį judėjimą Lietuvoje. Jie nieko studentams nepasakoja apie Lenino apsilankymą Vilniuje 1895 metais, apie Dzeržinskio revoliucinę veiklą. Lietuvių profesorai kartu su studentais turį nagrinėti tokius Stalino straipsnius, kaip „Iš Rytų šviesa“, „Reikalai kloties“, kuriuose esą giliai išanalizuoti 1918 metų revoliuciniai įvykiai Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

Niunka kaltino, kad lietuviški mokytojai mažai iškeliantį darbo žmonių kovą prieš amerikoniškus ir angliškus imperialistus ir jų pakalikus 1918-1919 metais. „Beveik visiškai neužsiviečiama revoliucinė kova Smetonos valdymo laikais... Šių istorinių įvykių nutylėjimas sudaro priešiškiems elementams landą pratepti melagingajai „vieningosios srovės“ teorijai, kurią buržuaziniai nacionalistai sukūrė išnaudotojiškų klasių interesus“. „Uždavinys galutinai įveikti buržuazinio nacionalizmo įtakos likučius reikalauja, kad visuomeninių mokslų dėstytojai pradėtų aktyviau kovoti prieš nacionalistines koncepcijas, kad jie, remdamiesi istoriniais faktais, teisingai marksistiniai nušviestų Lietuvos darbo žmonių išlaisvinimo kovą... kuriai vadovavo darbininkų klasė“. Dėstytojai privalą rimtai susidomėti dabar vykstančia respublikos sovietinio akcija... Niunka pirmiausia užsipulė Klaipėdos Mokytojų Institutą, kuris seminaruose nekreipia dėmesio į studentų auklėjimą. Jo studentai „dažnai nemoka susieti marksizmo leninizmo teiginių su šiuolaikiniais partijos ir Tarybų vidaus ir užsienio politikos

klausimais, su komunistine praktika“. (Kad turbūt ir pats Marksas su Leninu nemokėtų suprasti kur eina MVD imperija). Kauno augstųjų mokyklų profesoriams buvo skaudžiausi priekštata, kad jie savo specialijų mokslų katedroje „pratempia buržuazines pažiūras, iškreipia ir vulgarizuoja marksizmo ir leninizmo teiginius, sumenkina rusų mokslininkų vaidmenį vystant mokslą ir techniką, nutyli tarybinio mokslo laimėjimus“ (Ak, tu Niunka, argi tu ne maskolbėnis!). Tada Niunka perėjo prie religijos. Esą, augstosiose mokyklose kuo rimčiausiai turi būti pradėta kovoti su klerikalizmu. Esama „didelių trūkumų organizuojant ateistinę-mokslinę propagandą“. Netoli savo kalbos baigmės N. pareiškė, jog „šeimyniškumo ir nerūpestingumo aplinkybėmis, kaikiuriose Kauno augstosiose mokyklose marksizmo leninizmo pagrindų katedrose ilgą laiką dirbo priešiški elementai (Jie išvežti pasiūlyti Stalino saulėje prie Stalingrado kanalų).

Diskusijose drg. Stepanov, Vilniaus filosofijos katedros vedėjas užsipulė rektoriumą ir dekanus, kad jie dėl šių trūkumų esą kalti, nes blogai koordinavę. Klaipėdos Instituto politinių mokslų katedros vedėjas drg. Strekolov reikalavo, kad partija kontroliuotų katedros veiklą. Vilniaus universiteto pol. mokslų katedros vyr. asist. drg. Zakas skubino partiją, kad greičiau būtų išversta daugiau marksistinių leninistinių veiklų iš rusų kalbos ir studentai būtų priversti juos nagrinėti (Per septynis metus jų buvo išleista 117 tomų). Žydų tautybės Zakas tik atsisėdus, atsisėjo LKP(b) CK lektorių grupės vedėjas Nosov ir tarp kitko pastebėjo, jog daugelio augstųjų mokyklų dėstytojų paskaitose „silpnai demaskuojami konkretūs buržuazinio nacionalizmo ir kosmopolitizmo ideologijos skleidėjai. Po „taikios“ Vilniaus Pedagoginio Instituto direktoriaus pavad. drg. Arškin šnekos, kalbėjo „LKP(b) CK Partijos Istorijos Instituto-Markso-Engelso-Lenino instituto prie VK(b) CK filialio direktorius drg. Šarmaitis“ paprašęs daugiau marksistinių veiklų lietuvių kalba. Šiuo metu esą lietuvių istorikų uždavinys parengti lietuvių komunistų partijos, lietuvių revoliucinio judėjimo isto-

riją. Antai, drg. Andriejev neseniai apgynė disertaciją „Lietuvių tautos kova už tarybų valdžią 1918-1919 m.“. Instituto bendradarbiai išleido visą eilę studijų temomis: „Lenininė „Iskra“ Lietuvoje“, „Visuotinis streikas Kaune 1936 m.“, „Šarmaitis apgailestavo, jog tiek lietuvių inteligentų neturi teisingo supratimo apie revoliucinį judėjimą Lietuvoje, nežino pačių pagrindinių faktų... Kauno kompartijos sekr. Lukoševičius skundėsi už Žemės ūkio Akademiją Kaune, jog jie neranda „lietuvių kalba mokančių visuomeninių mokslų dėstytojų“.

Lukoševičius ta pačia proga reikalavo pagerinti rusų kalbos dėstytojų mokslų lygį. Jis vidurinėse mokyklose, kad studentai išmokyti bent tiek rusų kalbos, kad galėtų studijuoti Staliną ir Leniną jų originaliuose veikaluose.

LTSR Mokslų Akademijos vicė prezidentas Žiugžda reikalavo „kuo greičiausiai su šaknimis išrauti iš tarybinių žmonių sąmonės ir buities kapitalizmo liekanas“. Taip pat jis reikalavo, jog būtinas reikalas atkreipti dėmesį „mokslo tyrimo darbo

sukordinavimui respublikoje“. Vilniaus universiteto prėktorius drg. Mitropolsky prisipažino, „kad universiteto vadovai dar nepakankamai rūpinasi auklėjimo darbo organizavimu“. Vilniaus kompartijos sekretorė drg. Abečiūnaitė priekštata Dailės instituto ir konservatorijos politikų katedroms — „yra atitrūkusios nuo tarybinio vaizduojamo meno uždavinų“.

Neatsitiktinai čia daugelio studentų darbo tematikoje esąs jaučiamas apolitiškumas, nesugebėjimas tapyboje ir skulptūroje atvaizduoti didvyrišką tarybinę tikrovę.

Diskusijose dar kalbėjo Žemės ūkio Akademijos polittrukas Jumašev, LTSR Mokslų Akademijos Ekonomikos Instituto direktorius Budrys, Valstybinės Konservatorijos polittrukas Girdzi-jauskienė, Kauno Kultūros Instituto polittrukas drg. Mironov, LKP(b) partinės mokyklos polittrukas Tiškevičius, Vilniaus universiteto marksizmo katedros vedėjas Byčkov su kolege Nizovaja, Kauno Politechnikos Instituto politinės katedros vedėjas Galicki ir kiti.

Po to, ką pasakojo mums žvejai, pusei metų praėjus nuo jų pabėgimo iš tėvynės, vaizdas mažai ką pakito. A l m u s.

VT URT valdytojo J. Brazaičio laiškas

I.

Dirvos (52. 3. 13) korespondentui J. Masiuliui ir jo klausimui: „Ar J. Brazaičis nuvyko į JAV kaip VLIKo įgaliotinis su VLIKo misija ir ar tuo titulu jis davė spaudai savo pasikalbėjimus“ — T. Šidickis, kaip VLIKo ir Vykdomosios Tarybos narys, atsakė: „J. Brazaičis išemigrovo per IRO bendrą tvarką. Iš VLIKo jis laikinai pasitraukė ir į jo vietą įėjo naujas jo grupės atstovas. J. Brazaičis galėjo duoti pasikalbėjimus tik savo arba savo politinės grupės vardu, bet ne VLIKo“.

Toks klausimo kėlimas ir jį atsakymais prasmingais nutylėjimais arba faktų iškreipimu galėjo sudaryti įspūdį, kad Brazaičis Amerikoje pasikalbėjimus duoda VLIKo vardu, kad laikydamas save VLIKo bei Vykdomosios Tarybos nariu ir tuo vardu atlikdamas tam tikrus įpareigojimus, elgiasi savavališkai, peržengia įgaliotijoms, savinasi, kas jam nepriklauso, žodžiu virsta chleštakovu.

Labai gerdamas T. Šidickio autoritetą informacijos srityje, vis dėlto kreipiausi formaliai į VLIKo bei VT pirmininką, norėdamas patikrinti T. Šidickio in-

formaciją apie mane ir prašydamas pranešti: (a) kokis buvo Vykdomosios Tarybos nutarimas dėl man pavadamo politinės konferencijos klausimų išstudijavimo ir jį paruošimo; (b) ar tas nutarimas buvo atšauktas kokiais paskesniais nutarimais; (c) ar aš išvykau į JAV su užsienio tarnybos valdytojo titulu, ar išvykdamas buvau VLIKo iš tų pareigų atleistas. Į tai VLIKo bei VT pirmininko raštu 1952. 3. 23. buvo atsakyta: „VLIKo URT Valdytoji Juozui Brazaičiui.

Atsakydamas į Tamstos man rašytą 1952. 3. 15. laišką, turiu garbės pranešti, kad

1. Tamstai išvykstant laikinai į JAV VLIKo VT yra štai ką nutarusi — a. Brazaičiui mokėti išolinių atlyginimą iki 1952 m. balandžio mėn. 1 d.; b. Pavestį man kontaktuojant su PZ, ALT bei LE-PUG atlikti paruošiamuosius darbus (programą) veiksnių konferencijai.

2. Tas VT nutarimas nebuvo atšauktas, atvirkščiai, jis buvo VLIKo 1952. II. 1. posėdyje patvirtintas (protokolas Nr. 299).

3. Tamsta išvykai į JAV užsienio reikalų tarnybos valdytojo titulu ir VLIKo iš savo pareigų nesi atleistas“.

II.

VLIKo bei VT pirmininko pareiškimą punktą (1a) nuramina ir kita kaipuriuos spaudos („Dirva“, „Vienybė“, „Laisvė“) susirūpinimą, kad Brazaičiui esą tebemokamas atlyginimas net 500 dol. mėnesiui.

Ta proga paaiškintina ir konkrečiau: (a) Vykdomosios Tarybos narių ir VLIKo Pirmininko (VLIKo narių atlyginimo visai negauna) atlyginimas visų vienos — po 450 DM mėnesiui ir šeimos priedas. Taigi šiuo atveju Brazaičis gavo ne 500 dol. mėnesiui, bet markės skaitant doleriais mėnesiui viso 128 dol. (b) Brazaičis, kaip ir tos pačios spaudos minėtas Kaminskas, išvykę iš pareigų atlyginimą gavo (ne gauna) už tris mėnesius. (c) Tarp Brazaičio ir kitų VT išvykusių narių atlyginimo atžvilgiu skirtumas tas, kad Brazaičis VT darbe savo vietoje paliko kitą asmenį, ir iš Brazaičio skirtu tų trijų mėnesių atlyginimo buvo mokama tam, kuris jo vietoje dirba.

III.

Dirvoje (52. 3. 13) MLT narys Puskepalaitis, paklaustas: „Ar tiesa, kad MLT nenori įsijungti į VLIKą, atsakė, kad visuomenėje tokią klaidingą išvadą kaikas padarė iš Brazaičio pareiškimų spaudai. Po šito Puskepalaičio pasikalbėjimo kaipuri spauda ėmė rašyti, kad VLIKo nariai apie MLT netiesą skelbią. — Ryšium su šia polemika, kiek ji liečia mane, laiku tikslinga atkreipti dėmesį į šiuos faktus: Viena, p. Puskepalaitis buvo atsargus ir pastebėjo vis dėlto, jog „Brazaičis netvirtino, kad MLT tiesiog atsisakė įeiti į VLIKą“. Bet gaila, kad jis nepasakė, ką Brazaičis tvirtino, ir ar tai,

ka Brazaičis tvirtino, yra tiesa, ar netiesa. Tad pakartojau Brazaičio pasakymą: „MLT atstovs Vykdomojoje Taryboje p. Brakas pareiškė, kad šiuo metu nelaukė aktualiu klausimu M. Lietuvos atstovo buvimą VLIKe“. Kad būčiau čia netiesą pasakęs, tikslu, p. Puskepalaitis netvirtins.

Antra, tikslumo ir tiesos dėlei noriu pastebėti, kad anas mano pareiškimas kaipurių laikraščių buvo sutirštintas ta prasme, kad iš mano išdėstytų vienos ir antros pusės argumentų buvo paskelbti tik vienos pusės ir pareiškėti mano vardu, o mano minėta p. Brako pažiūra buvo parversta MLT pažiūra. Betgi šiandien turiu pagrįdą tvirtinti, kad laikraštis ir pastaruoju sutirštiniu klaidos nėra padaręs. Tik, tuo dabar neneigs p. Puskepalaitis taip pat.

IV.

Dirvos 52. 3. 13. iškelia, kad mano expose spaudos konferencijai apie VLIKo veiklą nebuvo suminėti diplomatiniai atstovai, ir iš to daro išvadą, kad „tūlos grupės“ padariusios tylos sąmokslą prieš „kaikuriuos (beveik visus)“ diplomatus.

Tiesą, kad mano pranešime apie diplomatinis atstovus nebuvo kalbama. Bet netiesa, kad šis faktas duoda bet kurio pagrindo anoms išvadoms apie sąmokslą. Dariau apžvalgą ne apie laisvinimo veiksmų ir jų tarpusavio pasiskirstymą laisvinimo darbe, o tik apie VLIKo veiklą ir tai tik tos veiklos dalį, kuri praktiškai įeina į užsienio tarnybos sritį. Imdamasis diplomatinis atstovų veikimo apžvalgos, būčiau greičiau galėjęs duoti pagrindo kitoms nereikalingoms išvadoms.

Ką iš tikrųjų laikau laisvinimo veiksmiais, iš to nedariau ir nedarau jokios tylos, kai apie tai yra vieta kalbėti. Tame pat pasikalbėjime paklaustas dėl pratomos veiksmų konferencijos, pareiškiau: laisvinimo veiksmiais įprasta laikyti VLIKą su VT, mūsų pasiuntinius, ALTą, Bendruomenę. Tą buvo referuota ir spaudos. O pranešime visuomenei, kur gaudavau pasisakyti ne tik apie VLIKo veiklą, bet apie Lietuvos bylą apskritai, pasiuntinių ir VLIKo darbo charakterį apibūdindavau šiais žodžiais: Lietuvos pasiuntiniai, kaip mohikanai, eina sargybas savo tvirtovėse, į kurias juos patatė nepriklausoma Lietuva, o VLIKas su prityrusiais talkininkais (ALTu, Free Europe patariamąja grupe, ne postuose esančiais diplomatais) yra judrieji daliniai, kurie veržiasi ten, kur strategiškai sėkmingiausiai gali vieną ar kitą tikslą laimėti (Čikaga).

Kuriais sumetimais buvo ir tebėra iškreipomi faktai ar fabrikuojami prasimanymai, kaip ir šis tylos sąmokslas įtarinėjimas, palieku spręsti pačiam šio laiško skaitytojui.

Prašau priimti, Pone Redaktoriau, mano tikros pagarbos pareiškimą.

J. Brazaičis.

LENKIJOS BAŽNYČIA PUOLAMA

Anapus geležinės uždangos beliko vienintelė komunizmui priešinga jėga, tai Katalikų Bažnyčia. Nors Bažnyčios organizacija yra apardyta, tačiau tikinčiųjų bendruomenė dar stipriai laikosi. O tokioje Lenkijoje dar pajėgi yra ir Bažnyčios organizacija. Bandymai ją sugriauti ir sukurta nepriklausoma nuo popiežiaus bažnyčios organizacija nedavė dar jokių žymesnių vaisių. Tam tikras skaičius valdžiai nuolankių kunigų yra surinktas, tačiau tikintiesiems jie turti labai menkos įtakos.

Kovo mėn. pradžioje Lenkijos premjeras Cyrankiewicz pakvietė konferencijon Lenkijos vyskupų konferencijos nuolatinius sekretorius, vysk. Klepacz ir Choromanski, tuos pačius, kurie kartu su trečiuoju, vysk. Zakrzewski, 1950 m. balandžio 14 d. buvo pasirašę vad. vyskupų ir vyriausybės susitarimą, reguliuojantį Valstybės ir Bažnyčios santykius.

Kaip anksčiau, taip ir šioje konferencijoje Cyrankiewicz smarkiai puolė Bažnyčią ir kaltino lauzant aną susitarimą. Jis pareiškė, kad vyriausybė nutarusi toliau šitokios padėties nebepakęsti. Vyriausybė laukianti, kad vyskupai pagaliau pasiryšią ir ryšius su Vatikanu nutrauksią.

Toronto "The Art Club of New Canadians". Viduryje pirm ininkas dail. T. Valius

PLAČIAM PASAULY PASIDAIRIUS

Laisvės šaly

Valstiečių Internacinalo biuletenis praneša, kad komunistinė Varšuvos valdžia uždraudė įleisti į Lenkiją 47 laisvajame pasaulyje leidžiamus laikraščius. Jų tarpe esą suminėti ir 5 lietuviški laikraščiai. Iš uždraustųjų 32 yra spausdinami JAV, kiti D. Britanijoje, Kanadoje ir Vokietijoje.

Atominiai ginklai Europai ginti

Savo metiniame pranešime gen. Eisenhoweris rūpestingai vengė prisiminti atominis gink-

lus. Tačiau jis priminė „pagrindinius pasikeitimus“ kariuomenėje, turinčioje „naujo tipo ginklus“. Sakoma, kad tai atominės bombos JAV daliniuose. Dėl jų, sako, reikės išperorganizuoti visą sistemą — divizijas sumažinti iki 12.000, kad būtų lankstesnės ir juokresnės, o jų ugnies pajėgumą garantuos atominis ginklas. Bet šiuo metu tai neįmanoma padaryti visos Europos mastu, nes nėra JAV įstatymo, kuris leistų atominį ginklą duoti ir sąjungininkams.

Amerikiečių raketinės bombos, Alabama valstijoje, Restone, netoli Huntsville, 72 kv. mylių labai budriai saugojamame plote kartu su amerikiečiais dirba nemažas būrys vokiečių specialistų, iki 1945 m. Peenemuendėje gaminusių hitlerines V-2. Kas ten dirbama, nesakoma, bet aišku, kad ne kas kitas kaip raketiniai ginklai. Pasak ten dirbančių vokiečių, naujieji ginklai palyginus su V-2 esą daug tobulesni ir jie įsitikinę, kad Hitleris V-2 išakęs per anksti pradėti vartoti, nors ir taip jau buvo pervėlu.

Redstone dirbą apie 8000 darbininkų ir tarnautojų, jų tarpe 113 vadovaujamy vietų turį vokiečiai, tokie kaip vienas iš išradėjų Dr. M. Schilling, Peenemuende tyrimų įstaigos vedėjas prof. Werner Braun, toliau Dr. Kraft, Dr. Ehrike ir kt. Pasak Ehrikes iš visų Peenemuendes specialistų sovietams sava valia nuėjęs dirbti tik vienas Helmut Groettrup, elektronikos specialistas, kuris dabar greičiausiai dirbą panašioje įmonėje netoli Maskvos. Esą, galima spėti, kad jie ten V-2 patobulinę, tačiau esminių pakeitimų nebus pasiekę, nes ten neliko tam reikalingų sričių specialistų. Vakaryų sąjungininkams pasidavę apie 400 Peenemuende specialistų. Nuo 1945 m. lapkričio mėn. jie esą jau Amerikoje.

Sovietai nutraukė santykius su Kubą

Sovietų Rusija nutraukė diplomatinis santykius su Kubos naująja vyriausybe dėl incidentų su diplomatiniais kurjeriais. Kubos muitinė nesutiko praleisti nekontroluotus jų atsigabent valizų. Jie tada sėdė į kitą lėktuvą ir išskrido atgal į Meksiką. Gen. Batista, buvęs puskarinis, prisiekė kaip prezidentas. Rinkimai atidėti iki lapkričio 15 dienos.

Kašmiro žemės reforma

Kašmiro steigiamasis seimas patvirtino vyriausybės pradėtą žemės reformą ir nutarė už nusavintus dvarus nieko nemokėti. Yra nusavinta apie 10.000 dvarų ir žemė aprūpinta apie 700.000 žemdirbių. Tuo būdu esą aprūpinta 96% bežemių.

Buvę prezidentai senatoriais

Senatorius H. Humphrey patėikė projektą įstatymo, kuriuo kiekvienas buvęs prezidentas būtų padaromas senatoriu su \$15.000 alga ir teise dalyvauti debatuose, bet be teisės balsuoti. Pagal projektą senatorių turėtų likti ne tik pasitraukę Trumanas, bet ir Hooveris, dar tebegyvas vienas iš ankstyvesniųjų prezidentų.

Priviso vilkų

Lenkų medžiotojų laikraštis rašoma, kad rytų Europoje labai prisivė vilkų. Jų išsiplėtimo linija esanti ir rytus nuo linijos Alenšteinas-Varsuva, kaikiuriose vietose — apie Kielenas, Noradomską, Koeslę pasirodą pavienių gaujų. Taigi Lietuva vilkų krašte. O priežastis esanti aiški, būtent, kad ten niekam neleidžiama leidyti ginklų.

Lygio ar moralės klausimas?

„TŽ“ Niujorko korespondentas pereitame numeryje paminėjęs Niujorko lietuvių pasipiktinimą „Vienybės“ pastaruoju numeriu (Nr. 14), primena straipsnį „Mūsų spaudos moralė ir lygis“. Man rodos, kad ne tame V. Trumpo straipsnyje sukaupta blogybė. Juk V. Trumpa (tikra pavardė, ne tas „Trumpa“, kur prieš trejetą metų iš Montrealo gastroliavo) pasako daug teisybės. Jo didžiausias nusikaltimas tas, kad jis pasisako greičiau už nemoralią spaudą, negu už žemo lygio. Esą, „antrosios rūšies (t.y. „žemo lygio, bet moralės“) spauda verta net didesnio pasmerkimo, nes anot priežodžio, „geriau su protingu pamesti, negu su kvailu rasti“. Gaila, kad p. V. T. nemoralumą sutapatybina su protingu. Į tokius teigimus galiu tik pasakyti, kad čia jau tikras spaudos moralės klausimas.

Nežinau, kokia laiko p. V. T. „Vienybė“ — moralia ar nemoralia, bet, matyt, laiko „protinga“, kad jai rašo. Ir kaip tinka tie p. V. T. išvedžiojimai šiam laikraščiui!

Jau kelintas mėnuo „Vienybė“ iš peties veržiasi į politinį bulvarizmą, nesiskaitydama su niekuo, nepalikdama nieko šventai, nieko tauru, viską murzindama ir su purvais maišydama. Nestebėtina, kad tūlas atviradvasis žmogelis „Naujiene“ ją net apkalinto turint ryšių su bolševizmu, esą, gal poetas (Tysliava) kito poeto (Gilos) kelian traukią. Tai rodo, kokių įtarimų mažiau pastabiam žmogui gali sukelti beatodairiškas bulvarizmas, siekias betkokio šlamšto kaina biznieriško pasisekimo

sensacijų ištroškusių smalsuolių minioje.

„TŽ“ korespondento užregistruotą pasipiktinimą išsaugok „Vienybės“ pasirinktas kelias yra ne naujas. Jau kelintas mėnuo jį verčiasi piktomis aliuzijomis ir šmeižtais ypač VLIKo ir jo žmonių atžvilgiu, taškydamosi į jį išitinkę, kad Hitleris V-2 išakęs per anksti pradėti vartoti, nors ir taip jau buvo pervėlu.

Redstone dirbą apie 8000 darbininkų ir tarnautojų, jų tarpe 113 vadovaujamy vietų turį vokiečiai, tokie kaip vienas iš išradėjų Dr. M. Schilling, Peenemuende tyrimų įstaigos vedėjas prof. Werner Braun, toliau Dr. Kraft, Dr. Ehrike ir kt. Pasak Ehrikes iš visų Peenemuendes specialistų sovietams sava valia nuėjęs dirbti tik vienas Helmut Groettrup, elektronikos specialistas, kuris dabar greičiausiai dirbą panašioje įmonėje netoli Maskvos. Esą, galima spėti, kad jie ten V-2 patobulinę, tačiau esminių pakeitimų nebus pasiekę, nes ten neliko tam reikalingų sričių specialistų. Vakaryų sąjungininkams pasidavę apie 400 Peenemuende specialistų. Nuo 1945 m. lapkričio mėn. jie esą jau Amerikoje.

Sovietai nutraukė santykius su Kubą

Sovietų Rusija nutraukė diplomatinis santykius su Kubos naująja vyriausybe dėl incidentų su diplomatiniais kurjeriais. Kubos muitinė nesutiko praleisti nekontroluotus jų atsigabent valizų. Jie tada sėdė į kitą lėktuvą ir išskrido atgal į Meksiką. Gen. Batista, buvęs puskarinis, prisiekė kaip prezidentas. Rinkimai atidėti iki lapkričio 15 dienos.

A. Grybas.

IŠ DAVERGTO TĖVYNĖS

Veda ALMUS

LAISKAS TT

Geriamieji dvasiškieji
broliai Pranciškonai,

Negalėdamas džiaugtis nei savo motinos, nei savo tėvo artimoje tėvams skirtose metų šventėse, Gaila, kad i Kanada jie negali atvykti, nes turi tik laikinas visas, kurių galiojimas pasibaigęs per penkis JAV mėnesius.

Kun. Dr. Liudvikas Mendelis, Baltijos Sv. Alfonso parapijos klebonas, pakeltas prelatu. Naujasis prel. gimė Šiauliuose, augo Pensilvanijos kasyklų rajone.

L. Šimūnui, ALTO pirmininkui ir "Draugo" redaktoriui šiemet sueina 60 m. amžiaus, 40 m. spaudos darbo ir 25 m. kaip redaktorius "Draugą".

Vladas Reklaitis, buvęs Liet. kariuomenės pulkininkas, buv. Ukmergės burmistras, staiga mirė Čikagoje balandžio 4 d.

Lenkai vilniečiai Čikagoje kuria atskirą klubą, į kurį kviečia ir ne iš Vilniaus krašto kilusius lenkus, kuriems Vilnius esąs brangus kaip Jogailaičių sostinė.

Kaz. Ščenulevičius, kurio taušakinis ir atsiminimų pūbūžio raštų dažnai matyti Amerikos liet. spaudoje, vasario 17 d. atman galėtingas ir teisklausos Tamstų maldų.

KEMANO, B.C.

Darbai prie aliuminijaus
fabriko statybos.

Artėjant pavasariui gavome darbo Kemano laukus, prie aliuminijaus fabriko statybos, kiti ir prie elektros jėgainės.

Jau pora savaitių kaip helikopteriu kasdien kylam ir nusileidžiam 2 mylių kalno viršūnėje, 6 pėdų storio sniego skraisle padengtą. Apacioje vinguriuoja mažutė upė ir kalno sienas saugo tūkstantmetiniai medžiai milžinai, šaknis suleisdę į kieto granito plyšius. Darbo ligaus.

Įdomus ne tiek darbas, kiek tas lyg turistų pasiskaidymas bei pasigrožėjimas Dievo pasaulio romantiškais vaizdais. Bet gaila, kad mes ne turistai, o tik vargo pelės, skrendam į padangės sau duonos karnio užsidirbti. Vakarop, lyg tie balandžiai, skrendame į savo palapinių gūstas poilsio. Barakų ne visiems pakanka.

Darbo sąlygos labai geros, du mėn. išdirbus, kelionė ir abu galu apmokama, jeigu nori pasitraukti. Pragyvenimas dienai \$2,50. Barakai bei palapinės apsidomus aliejinėm krosnim, šiloms. Barakuose gyvena po 2 žmones kambario, o palapinėse — 10 žm. Palapinės šiais metais nugriautos. Statoma daugiau barakų. Miesto pakanka; geras, įvairus, kaip miško darbuos. Degtinės ir alaus nėra. Norint jo gauti reik laivu plaukti 40 mylių. Paprastas darbininkas per mėnesį gauna gryna \$250 ir daugiau, kai atskaitomi pragyvenimo ir kiti išskaitymai. Bendras uždarbis siekia per \$350.

Amatininkai uždirba \$400-500 grynais. Juodądarbis gauna 1.40 dol., mainieris \$1.60, elektros šveisuot. \$3, mechanikas \$2.70. Dirbama 7 d. i savaitę. Už šeštadienį mokama pusantro karto, o sekmadienį dvigubai. Dirbam 8 val., bet kartais būna viršval. Vasaros sezono dirbama 10 val. Padirbus keletą mėn. galima gerokai tausauti. Kas būtų suinteresuotas, patariu raštu ar asmeniškai kreiptis į 883 Howe St. Morrison Knudsen Company of Canada Ltd., Vancouver, B.C. Nemanau, kad Kanadoje kur nors galėtų būti geresnė progą užsidirbti. O darbas garantuotas 3-4 metams. Kai bus pastatytas fabrikas, bus progą likti visam laikui. Siemet pradės statyti darbininkų šeimoms namus, kuriuos duos lengvomis išsimokėjimo sąlygomis. Čia norima įkurti 50.000 gyventojų miestą.

Paskutinių laikų čia užplūdo ne tik BC darbininkai, bet net iš tolimo Toronto, bei Montrealio atvyksta laimės ieškotii.

Norintieji platesnių informacijų kreipkitės: S. Dagilis, 5 Camp, Morrison Knudsen Co., Kemano, B.C.

WINNIPEG, Man.

— Verbių sekmadienį pašventintos palmės padarytos iš kadugių-eglių, kurių teko ieškoti po plačius Kanados miškus. Pasirodė, kad tai čia retas augalas ir sunkiai surandamas.

Verbos iš anksto visiems buvo paruoštos, kiekvienas galėjo pasiimti bažnyčioje žaliuojantį lietuvišką kadugį.

— Kovo 27 d. gautas iš Jo Ekscelencijos arkivyskupo leidimas įsigyti savo bažnyčią. Dar liko neišspręstas vietos ir pinigų klausimas.

Dabar ieškoma pigaus, didelio namo ar senos bažnyčios. Surašus ką nors konkretaus, bus sušauktas parapijos susirinkimas ir reikals apsvaistytas.

Savo bažnyčios įsigijimas yra teisingas nusprendė.

— Verbių sekmadienį pašventintos palmės padarytos iš kadugių-eglių, kurių teko ieškoti po plačius Kanados miškus. Pasirodė, kad tai čia retas augalas ir sunkiai surandamas.

Verbos iš anksto visiems buvo paruoštos, kiekvienas galėjo pasiimti bažnyčioje žaliuojantį lietuvišką kadugį.

— Kovo 27 d. gautas iš Jo Ekscelencijos arkivyskupo leidimas įsigyti savo bažnyčią. Dar liko neišspręstas vietos ir pinigų klausimas.

Dabar ieškoma pigaus, didelio namo ar senos bažnyčios. Surašus ką nors konkretaus, bus sušauktas parapijos susirinkimas ir reikals apsvaistytas.

Savo bažnyčios įsigijimas yra teisingas nusprendė.

Iš lietuviškojo pasaulio

kų parapijoje, Trakų apskr. Vienas jo sūnų yra miškininkas, antras inžinierius.

Dr. A. Gylis iš Čikagos išvyko į Niujorką ir dėlto atsisakė iš L. Prof. Dr. jos pirmininko pareigų.

Povilas Šepetyš, tremties Wuertburge studijavęs medicinos, 1949 m. atvyko į Čikagą, o dabar, susitaupęs pinigų, išvyks į Vokietiją tęsti studijų.

P. Peldzius, buvęs "Žiburių" spaustuves savininkas kartu su kun. Petrulevičiu, iš tos spaustuves visai pasitraukė ir dabar dirba "Keleivio" knygneigė. "Žiburio" spaustuve perėmė naujai sudaryta bendrovė.

VOKIETIJA

Tėvas Alfonsas Bernatoniš, L. Tremt. Sielovados Tarnybos vedėjas specialiu laišku prašo Kanados lietuviams perduoti Vokietijoje likusių kunigų ir visų katalikų nuosirdžiausius sveikinimus Prisikėlimo šventės progą.

Baigdamas rašo: "Vokietijoje pasilikusieji tremtiniai lietuviai dėkoja tiems iš Jūsų, kurie patys naujakuriams būdami, neužmiršo savo brolių ir sesių Vokietijoje, nekartą juos iš beviltiškos padėties išgelbėdami. Tegul Dievo Palaima ir toliau lydi Jus visus!"

AUSTRIJA

Braunau am Inn. Tai vienintelė vieta visoje Austrijoje kur dar keletas dešimtų tautiečių gyvena stovyklos gyvenimą ir dar pagėgia surušioti bendrus minėjimus bei parengimus. Vasario 16 čia paminėta gana iškilmingai.

Kitose apylinkėse Vasario 16 paminėta šeimyniškose rateliuose.

Tremtiniai Austrijoje. 1952 m. pradžioje visoje Austrijoje buvo 207 lietuviai. Apylinkėmis skirstėsi šitaip:

Augštutinėje Austrijoje 92, Salzburge 29, Šteiermarke 16, Kaerntene 11, Vorarlberge 18, Tirolyje 17, Vienoje 24.

Iš šio skaičiaus stovyklose gyvena: Braunau 35, St. Johann i. Walde 8, Salzburgo miesto stovyklose 10, Kufsteino 6 ir kitose po 1 ar 2 šeimas, o visi kiti išsiskleidę po plačias apylinkes.

Ligonijų yra 25, invalidai 3, senelių 26.

Lietuvių repatriantų grupė iš 120 asmenų 1946 m. pavasarį iš UNRRA stovyklos Riede išskirta į kitų lietuvių tarpo ir apgyvendinta Braunau lageryje. Buvo atsidūrę labai blogoje padėty, nes jų neberėmė nei IRO, nei net savi tautiečiai. Bet reikalai susitvarkė. Santykiai su Riede likusiais išsilygino. Braunau šiandien visi iki vieno yra Austrijos LB nariai, skaito lietuviškus laikraščius ir visi turi "Lietuvio Pasą". Veikė ir lietuviška mokykla su mokytojais p. Grybiniu, p. Šereliu ir pp. Balsiais. Šiems išvykus, mokytojų p. Milerie-

ARGENTINA

E. Juozapavičius, baigęs gimnaziją Vilniuje karo metu, Romoje studijavo mediciną, pasuk dirbo Argentinos laivyne. Sužinojęs, kad Madrido univ. duoda stipendijų kilusiems iš už geležinės uždangos, pasiuntė prašymą, gavo stipendiją ir jau išvyko studijuoti.

Vacys Laurinavičius, žinomas lietuvių draugė, sekmadienį dirba Buenos Aires. Jo darbų yra jau ir prezidentūroje. Vyr. Tribunolui prezidento dovanta vėliava kabo ant jo drožto koto.

ALICE LANDAU

Mūsų gyvenimo nuotyčiai

Tuliukas buvo labai nepatenkintas: nuo to laiko kada mamytė jam uždraudė nešti i namus sliėkus ir laikyti juos degtukų dėžutėse, gyvenimas jam nustojo visos grožio. O žiauriausia buvo tai, kad naujosios auklės visos dėmesys buvo atkreiptas į Tuli ir jį jo visus veiksmus. Neleido jam net atsisėsti ant žemės, nei namo nešiti vabalėlių. Geri buvo anie paneleš Elenos laikai: ji dažnai šnekučiuodavosi su vienu ponu ir leido Tuliui daryti viską, ką tik jis panorėdavo ir sugalvodavo. Tikrai nelaiminga buvo ta diena, kai mamytė, netikėtai praėjusi, užliko juos ir suprato reikala. Pasakė panelei Elenai, kad ji neturinti tos teisės vien dėl vaiko, ir ji, padariusi pikta veido išraišką, išėjo neatsisveikindama net mažojo Tuli. Dabar jos vietoje buvo moteris visada būdinti ir viską permatanti pro tuos akinius ant smailios nosies. Tuliukas nemėgo akinių, o dabar tiesiog jų neapkenė, nes, atrodė, jie gali matyti viską, net ir tai, ką turi mintyse. Tai prisiminėdamas, nusimėmė berniukas atsisėjęs prie medžio kamieno ir atsiduso giliai. Tą akimirką išgirdo užpakalyje erzinantį auklės balsą:

— Antanai, kaip tu dabar elgies?

Baigta. Ir to žmogus negali daryti!... Nepatenkintas, berniukas nubėgo i kitą aikštės pusę prie muzikos kiosko.

Tegul ponis dabar mane ieško, jei nori! Tuliuką nustebino geltonplaukė mėlyna suknutė mergaitė, kuri, prisiglaudusi prie medžio, graudžiai verkė. Mergytė kukliojo garsiai, nuo verkimo net kūnelis drebėjo. Jam pasidarė taip skaudu dėl jos, net prisitartinio arčiau.

— Neverk, — paprašė Tuliukas, prisitardamas dar daugiau. Ji pažvelgė per petį, nustojo sekunde, bet ir vėl ėmė verkti kaip verkusi. Tuliukas galėjo matyti jos veidėlį. Ji tikrai buvo graži mergytė, — nutarė ją nuraminti.

— Kas tau yra? — paklausė. Ji atsisuko i jį su nepasitikėjimu.

— Mano ledai nukrito ant žemės ir mano auklė nenori kitų nupirkti. — Ir paskiau dar labiau ėmė verkti.

— Klausyk, — tarė Tuliukas, — aš turiu trisdešimt centų, kuriuos gavau švino kareivėliams nusipirkti, gali juos pasilaikyti. Mergaitė visai nustejo verkusi.

— Tu duosi man? — Taip, duosiu. Ir tu galėsi vėl ledų nusipirkti. Dabar ji jau šypsojosi ir atrodė dar gražesnė. Ji nusipirko didelę šokolado ledų porciją, kuriuos pasidalino laizydamis — truputiuką vienas, truputiuką kitas...

— Kas tu esi? — paklausė Tuli mergaitės. — Aš esu laumė, — tarė pakeisdama veidelio išraišką, kiek

ventu pralaimėjimu. Amerikiniai budeliai turės atsakyti už visus nusikaltimus, kuriuos jie yra padarę prieš taikingąją korejiečių tautą".

• A. Kalaida, Žvejybos Tralerio kapitonas, toks kaip buvo L. Kublickas, bet žymiai vyresnio amžiaus, tarybinei spaudai pareiškė, jog grupei Lietuvos žvejų praėjusiais metais teko dalyvauti žūklėje Atlanto vandenynė. Jo tralerio jūrininkų pavardės: Bubnov, Jadickis, Majus. Lietuvos žvejai parodė subrendimą. Kalaida sako, jog Klaipėdoje steigama tolimosios žvejybos flotilija ir "Lietuvos žvejai" dažnai išplauksią į Atlantą.

• LTSR išleidžiama sporto žurnalas "Sportas", kaina metams 36 rubliai, oficialiu kursu būtų 9 doleriai.

• Bolševikų statistikos apskaičiavimu, praėjusiais metais LTSR Filharmonija surengė apie 1.100 koncertų.

• Lietuvos Literatūros Institutas paruošė ir išleido praėjusį mėnesį instrukciją, kaip ieškoti ir rinkti "literatūrinę medžiagą".

• Žinomas lietuvis tenoras D. Lukštarapis dabar vadinasi dar ir Donatovu. Dainuoja pirmasios roles Carmen.

• Sovietai giriasi, jog Tauragės rajone kaurikre kolūkiai darę tokią gerą apyvarą, jog kolūkiečiams galėję sumokėti avansu po 2-2,5 kg. grūdų. Tačiau Lomii kolūkis apsilėids. 98 kolūkiečiai neišdirbė darbdarinių normos. Dėriaus nuėmimas būvęs suvėluotas, žiemkenčių sėja prastai atlikta, dirvonai nebuvę

suartii, kūlimas vėluojamas. Žemas gyvulių produtingumas. 25 statybinių brigada iki žiemos nespėjusi pastatyti nei vieno tvarto. Pašarai buvę išmėtyti 38 atskirose vietose. "4 atskirose tvartuose buvo laikomi kolūkiniai gyvuliai, kartu su pavieninių galvijais".

• Tarybinės santvarkos deimantiukai sovietų spaudoje: Eišikių rajono Lenino kolūkiečiai skundžiasi, jog jau beveik pusantų metų negauna jiems priklausoamo atlyginimo iš Varenos elektrinės. Kapčiamiesčio vidurinės mokyklos mokytojų likimas toks pat.

• Sausio 25 d. LTSR Statybinių medžiagų ministras N. Liubimcevas, pasidžiaugęs laimėjimais Stalinui vadovaujant, konstatavo, jog "imonių darbe vis dar esama stambių trūkumų". Sargėnų, Garliavos, Anykščių ir Kuršėnų plotinėse buvę per dideli nuostoliai. Dėlto buvę pašalinėti vedėjai Mančiaskas ir Kasmauskas (Garliavoje). Liubimcevas stebisi, kodėl lietuviai darbininkai nemėgsta naudotis "našiais iš broliškiųjų respublikų gautais įrengimais". Liubimcevas reikalauja dar šiais metais baigti Dvarčionių plytinės statybą, užbaigti krosnį Akmenės plytinėje ir pradėti statyti 60 milijonų plytų Vilniaus silikatininių plytų įmonę. Karpėnų plytinę ir tt.

"Vykdomi respublikoje milžiniški statybos darbai". (Žvejai 1951 metais pasitraukė, iš tų didžiųjų statybų temate naujajį Lukiškio kalėjimą ir fortifikacijas).

girsti iš literatų, — šia proga norėčiau tik, kaip eilinis žiūrovas, keletą išpūdžių išryškinti.

Geriausiai savo roles suvaidino Norkaitis (p. Žiūraitis), netoli atsiliko ir Norkaitienė (p. Žymantienė). Abu atliko Ramono pavaizduoties tipams.

Prokuroras (p. Matulionis) kaktino Norkaičius tokius, kokie jie autorias pavaizduoti. Matulionis ypatingai pasirodė stiprus, bet tik dėl per ilgai užtrukusių kitų kalbų, neturėjo progos išryškinti gynėjų klaidų.

Teologijos ekspertas Tėvas Venckus, SJ, gal ir pertoli nuklydo nuo konkretaus tikslo, — Norkaičius, aiškindamas kaikiurios jam pateiktus klausimus bendroje plotmėje, kas daugelį Norkaičio blogybų žiūrovo akysse dalinai pateisino. Pav., Ar dėl nežinojimo papildytas nusizengimas yra nuodėmė ar ne? Šiuo klausimu gynėjai atitraukė nuo nagrinėjamo klausimo (Ramono Norkaičius nežinojimo negalima buvo taikyti). Nors kalbos pabaigoje Tėvas V. ir pasmerkė Norkaičius, bet prieš tai sudaryto žiūrovams išpūdžio nepajėgė ištrinti.

Norkaičiai pasirinko tikrai puikius gynėjus: p. Astravą ir p. Sudiką. Jie pajėgė įtikinti dalyvius, kad Norkaičiai negali būti laikomi nusikalstamais, tad pakelbtas sprendimas buvo neauktas. Daugelis manė, kad jie bus išteisinti.

Gynėjų kalbos, reikia pastebėti, buvo per ilgos ir daugelyje klausimų neatitiktis pasirinktam bendram tikslui. Pav.: p. Sudikas kaikiurios kaltinamojo akto moralinius punktus pastatė prieš teisės normas ir, aišku, jie automatiškai atkritę. Apskritai, gynėjai pasirodė puikūs varžovai, bet, viską pastatydami ant formalus teisinio pagrindo, Norkaičių kaltes nubaltindami, teismo rengėjams atnešė meškos patarnavimą. Kiek arčiau rengėjų tikslo buvo p. Astravos.

Kaikiurie liudininkai, atrodo, senokai buvo skaitę romaną, per ilgai (net ½ val.) skaitytą romaną ištraukti, tad ir teismo posėdis užsitęsė net 5 val. Tikrai per ilgai.

Teismo sudėtis: pirm. Užupis, nariai kun. Dr. J. Tadauskas, Prapuolenytė, Čelkus, Janilionis; sekr. Matkevičius.

Bendra išvada: teismo eiga buvo įdomi ir stipri tik jo žiūrovui palikti išpūdžiai ne tokie, kokių norėjo autorius, o taip pat ir jo rengėjai.

Sk. St.

Sprendimas

Hamiltono kat. visuomenės

Hamiltono kat. visuomenės

Hamiltono kat. visuomenės

Hamiltono kat. visuomenės

Hamiltono kat. visuomenės

Hamiltono kat. visuomenės

Hamiltono kat. visuomenės

Hamiltono kat. visuomenės

Hamiltono kat. visuomenės

Hamiltono kat. visuomenės

Hamiltono kat. visuomenės

Hamiltono kat. visuomenės

Hamiltono kat. visuomenės

Hamiltono kat. visuomenės

Hamiltono lietuvių S. K. "Kovas"

BALANDŽIO 19 d. "DAINAVOS" SALĖJE

469 BAY STR. N. RUOŠIA

ŠOKIŲ VAKARĄ su linksma programa

Gros naujai persiorganizavę "AIDAI"

Turtingas bufetas su kietais ir minkštais gėrimais.

Pradžia 7.30 val. vak.

S. K. Valdyba.

AR JŪS PAGEIDAUJATE

pirkti namus, farmas, hotelius ir kitokius būstus Hamiltono, St. Catharines ir Toronto rajonuose? Kalbame visokiomis kalbomis.

TONY A. DAGELIS, Rez. tel. 2-9077

reprezentuoja KENNETH J. COOPE, Real Estate Broker and General Insurance

Head Office — 199 James St. N., Hamilton, Ont. Tel. 3-2820

Branch Office — 707 Barton East, Hamilton, Ont. Tel. 9-4684

Išėjimo teatro temomis

Siandien, kada mūsų svajonių išsipildymo grįžti į laisvą tėvynę tikime labiau negu bet kada, labai būtų pravartu pasvarstyti teatro problemas, truputį prisimenant praeitį, o taip pat žvelgiant į ateities perspektyvas.

Nepriklausomybės laikų mūsų teatro mokykla kūrėsi daugumoje atsivertusių pažūrų įtaškoje. Tada supranta, nes didelė dalis mūsų teatro pionierių buvo išėję užsienio mokyklų ir išugdę svietimo atmosferoje. Nenuostabu, kad ne vienais iš mūsų senesniųjų teatro Stanislovskio metodus laikė pačiais priimtinausiais. Neginčijame, Stanislovskio mokyklos svarbos teatro vystymuisi, bet nesutiksime, kad jo realistiniai metodai, dažnai atskiesti slavistinio misti-cizmo ir simbolizmo, būtų mums parankesni negu, sakysime, didžiųjų skandinavų Ibseno ir Strindbergo pažūros, arba vėl, kad Paryžiaus Vieux-Colombier, Cirque Medrano ar Vienos Redoutensaal eksperimentai būtų menkaverčiai vaidybiniam menui, iš kurių mes nieko negalėtume pasimokyti.

Gyvendami prievartinę tremtį, turime progos susidurti su įvairiomis meno srovėmis ir principais, todėl mūsų pareiga yra pasimokyti ir paieškoti kelių, kurie būtų parankesni mūsų reikalavimams. Nereikia pamiršti, kad galbūt mes išieviai būsimame tautos dalis išsaugojusi sveikusias lietuviškas tradicijas; kad mes grįždami namo turėsime parvežti ir lieti į mūsų kultūrą naujų laimėjimų, kurie pakeistų galbūt labai nepageidaujamą palikimą, kuris šiandien skiepiamas pavergtoje tėvynėje. Tada būtų viena šios mūsų temos aspektų pusė. Antroji gi — yra daugiau bendrinė — kuri persiėstebint mūsų išėjimo teatrų spektaklius, bet galutinėje išvadose glaudžiai rįsasi su pirmąja.

Ne paslaptis, kad nemažos dalies mūsų tremties teatro nelygumų būtų galima išvengti, jeigu aktorai kreiptų daugiau dėmesio į teoretinį pasiruošimą, atseit, vaidybinio meno metodų, veikalo konstrukcijos bei personažų analizės, o taip pat psichologijos, anatomijos ir kitų vaidybos artemisinių mokslo sričių studijavimą.

Vaidyba, šalia sugebėjimo improvizuoti psichologiškai paremtus veiksmus tam tikrose ap- režtose ribose, ir įsijautimo į charakterio veiksmų formas, reikalinga gilių introspektyvių studijų palengvinančių suspen-duoti tas savo charakterio dalis, kurios yra nepakeliami su vaizduojamo personažo poelgiais.

Eliminuoti dalį savo charakterio savybių ir prikergti prie jo svetimus, bruozus išlaikant ba-

lansą tarp psichinių nuotaikų ir gestikuliacijos, balso tempo, moduliacijos, intonacijos ir loginio kirčiavimo frazėje, pasiseka tik turint gerą vaidybinį instinktą, išlavintą skoni ir gilų teoretinį pasiruošimą.

Sakoma, kad aktorius, kaip ir kitokių menininkų, išmoksi negalima, reikia, esą, jį gimti. Todėl, galbūt, ne vienas, jaučiasis turįs vaidybinį gabumą, teoretinį pasiruošimą laiko antraeilę. Ta proga čia tektų priminti vieno žinomo mūsų literatūros ir meno kritiko pastabą, liečiančią, beje, dalį mūsų rašytojų. Jo supratimu, kankurie iš mūsų rašytojų yra Dievo apdovano-ti dideliais gabumais, bet nepajėgia išsimušti į didesnio kalibro kūrėjus vien dėl išsilavinimo trūkumo.

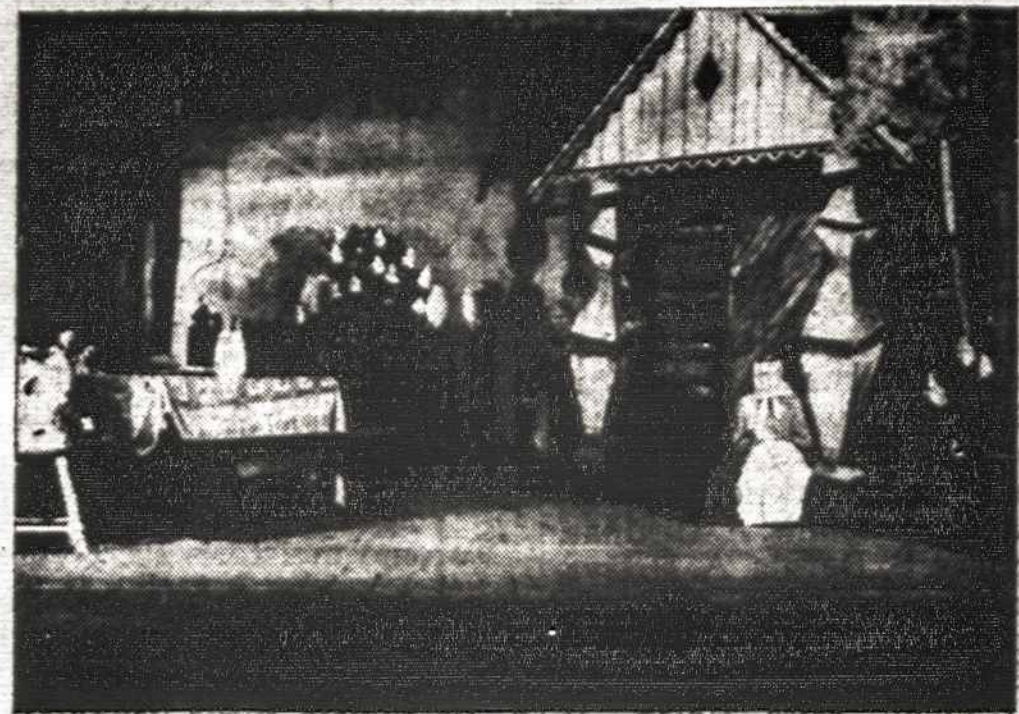
Nesigilindami kiek tati tiktu kitų mūsų meno sričių atstovams, norime tik pabrėžti, kad šios pastabos nereikėtų pamiršti kiekvienam, ieškančiam kelių į kūrybą, nežiūrint ar tai būtų vaidyba, dailė ar muzika.

Negalėdami siaurose savait-raščio skiltyse patiekti bent kiek pilnesnės orientacinės teatro srovų ir mokyklų apžvalgos, pasiūlykime keletą didesnių teoretikų vardų.

Teatras ir pati teatralinė literatūra, kaip ir kitos meno sritys yra pergyvenusias įvairius posūkius ir sroves tiek tematikoje, tiek formoje, ideologijoje, tiek pačiuose sceniniuose metoduose.

Daugeliu atveju, pačios teatro literatūros autoriai buvo šių srovių vadovai, nes suprantama, kad veikalo idėjos kalbos forma, charakterių pabūdis, žanras — jau savaime nurodo bendrinę linkmę, kurioje šis veiklas turėtų būti rodomas scenoje. (Be abejonės mums ir kaip būtų veikalas charakteringas savo visu-moje, vis dėlto režisoriui lieka tam tikros ribos, kuriose jis gali jį interpretuoti).

Kaikiuriems teatrams per pa-lyginamai trumpą laikotarpį teko pergyventi net kelių srovių įtakas arba jų mišinį. Pavyzdžiui, Skandinavijos vaidybinė mokykla, kuri identifikuojama su Ibseno ir Strindbergo veikla, išaugusi daugumoje roman-tinėse pažiūrose, perėjo į realizmą, bet ten neapsistojusi, sim-bolizmo paveikta, priartėjo prie ekspresionistinių formų. Trumpai stabtelėjus ties Skandinavų teatru, tektų pažymėti, kad čia šiame nuošalyje šiaurės už-kampyje, yra gimęs ir bene di-džiausias teatro teoretikas — Emanuelis Swedenborgas (1688-1772). Jis šalia gausių filosofinių darbų, yra psichologinės-fizio-logijos kūrėjas. Analizuodamas psichinių ir fizinių santykių rai-dą, jis išvedė tam tikrus dėsnius, pagal kuriuos šis santykiavimas

Iš A. Gustaičio "Sekminių vaikinų. A. Skėmos pastatymas Hanau.

vyksta.

Si teorija susilaukė gana daug pasekėjų Anglijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Rusijoje ir S. Amerikoje.

Prancūzijoje iš žymesnių teatro teoretikų tektų paminėti Francois Delsarte (1811-1872). Tarp kitko, iš jo mokyklos yra išėjęs garsus kompozitorius ir operų autorius G. Bizet, ir meno kritikas A. Giraudet. Pastarojo veiklas "Mimika, fizionomija ir gestai" (Mimique, Physiognomie et Gestes) ypač vertinamas.

Britanijoje Ch. Bell (1778-1842), dailinai Swedenborgo įtaškoje, savo knygoje "Išraiškos anatomija" (Anatomy of Expression) taip pat iš teoretinės pusės bandė susieti ryšius tarp žmogaus galvosenos ir veiksmų. Pagaliau ateitinės evoliucijos teorijos autorius Ch. Darwin (1809-1882) atskirais straipsniais ir didesniu darbu "Jausmų išraiška" (The Expression of Emotions) taip pat nemaža prisidėjo prie vaidybinės teorijos išugdymo.

Tektų paminėti mūsų teatralams jau geriau pažįstamus Stanislavskį ir Nemirovič-Donsen-ką, taip pat žymius vokiečių var-tus šioje srityje, kaip Reinhardt, Stern, Jessner. Pastarieji, beje, buvo daugiausiai praktikai — re-žisoriai, negu teoretikai.

Ta pačia proga norėtume čia trumpai priminti vieną teatrali-nį judėjimą, kuris dažnai, galbūt, pamiršamas, arba jam neskiriama perdaug reikšmės, tuo tarpu mūsų sąlygomis jis būtų galbūt labai parankus. Tai taip vadina-mas "Mažojo Teatro" arba kai-

kur vad. "Laisvojo Teatro" ju-dėjimas.

"Mažojo Teatro" sekėjai pa-grindiniu savo uždaviniu turi ne tiek ruošti spektaklius, kiek stu-dijuoti veikalo pastatymo for-mas, charakterius, vaidybinius metodus, psichologines žiūrovų reakcijas į aktorių veiksmus sce-noje, daugumoje uždaruose ra-teliuose. Šitokios, sakytume, už-daros mokyklos duoda progą prieš einančiam į sceną aktoriui, vispusiškai pasiruošti. Praktika rodo, kad panašios grupės yra davusios scenai žymių vardų.

Išskeldami šią mintį, nenorime jokių būdu tuom pasakyti, kad mūsų sąlygomis spektakliai bū-tų nereikalingi, bet tik nurodo-me, kad dažnai mūsų egzistencial-teatrai yra priversti grynai dėl materialinio nepajėgumo rinktis pačius paprasčiausius ir leng-viausius veikalelius, kur nebūtų reikalo daryti stambesnių išlai-dų dekoracijoms ar kostiumams.

Suprantama, kad Mitokių vei-kalėlių statymas nepatenkina nei pačių aktorių, nei visuome-nės, nei pagaliau mūsų ateities planų. Taigi, šalia spektaklių ruošimo (tatai būtina kolekty-vu palaikymui), galbūt, ir tektų pasekti "Mažojo Teatro" tradi-cijas, gerai pastudijuoti vaidy-binės teorijos principus ir di-džiųjų genijų, kaip Ibseno, Ma-setfieldo, Sekspyro, Šilerio, Mo-liero, Čechovo, Hauptmano, Brieux, Maeterlinco veikalus, kurių gyvyje ir apipavidalintus charakterius galėtume parvežti ir parodyti laisvoje Vilniaus ir Kauno scenoje.

A. Ketvirtis.

Dainuok, virpink kanklių stygas, Vaidyla!

Pirmoji lietuvių dailės ir tau todailes paroda Sao Paulyje

Kovo 17 d. 18 val. Sao Pauly-je, Galerijoje Prestes Maia, miesto centre, iškilmingai atida-ryta pirmoji lietuvių dailės ir tautodailės paroda. Prie įėjimo stovėjo išsiriakiusios, lietuviš- kais drabužiais apsirengusios, merginos. Pirmoji pora laikė Brazilijos ir Lietuvos vėliavas, sujungtas lietuviškomis juosto- mis. Parodą atidarė, dalyvaujant gausiam svečių būriui, atriš- damas tautinę juostą, pats Sao Paulo miesto gubernatoriaus Dr. Lucas Nogueira Garcez, atvykęs su Ponia ir augstų pareigūnų pa- lyda. Tarp svečių dalyvavo ir Lietuvos draugas Dr. Franchini Netto, Konsularinio korpuso na- riui (jį tarpe JAV, Italijos ir Belgų konsulai), specialiai iš Rio de Janeiro atvykęs poetas Petras Babickas ir garsus Pietų Amerikos dailininkas Jonas Rimša ir visa eilė kitų įžymių svečių.

Gubernatorių portugalų kalba pasveikino Lietuvos konsulas p. Al. Polišaitis, parodos globėjas, atvykęs parodon su Ponia, 4 me- tų mergytė, tautiška drabužiais apgrenta, ponai Garcez įteikė gėlių puokštę, o ponai N. Remen- čienė pačios išaušta tautiška juostą. Gubernatorienė labai su- didomė mūsų tautodailę. Ta proga ponai Remenčienė jai nu- pasakojė lietuviškus papročius ryšium su juostų ir rankšluosčių dovanojimu. Svečiai domėjosi primityviomis staklėmis, kuriose sėdėjo audėja ir audė. Čia pat verpė ir verpėja, dvi lietuvaitės audė juostas. Svečiams buvo vaizdingai įrodyta, kąd per visą didžiulę salę ištieti ant tam tik- ro stalo — pastovo žavingi ir tur- tingi liaudies meno darbai tik- ri, ne pirktiniai. Susizavėjimas buvo nepaprastas. "A Gazeta" ir kiti laikraščiai, kaip Ibseno, Ma-setfieldo, Sekspyro, Šilerio, Mo-liero, Čechovo, Hauptmano, Brieux, Maeterlinco veikalus, kurių gyvyje ir apipavidalintus charakterius galėtume parvežti ir parodyti laisvoje Vilniaus ir Kauno scenoje.

Apžiūrint paveikslus, ilgiau- siai buvo sustota prie dailininkės Vlado Stancikaitės-Abraitienės milžiniško paveikslu "Vaidila". Nesuprantama jėga glūdi tame paveiksle. Senis vaidila su gero- mis tauriomis akimis, žvelgian-

čiomis į tolimus amžius, virpin- damas sausomis išraiškomis rankomis kanklių stygas, tary- tum prikelia didingą Lietuvos senovę. Kažkokie burtai sklinda po salę, atskleisdami žiūrovams, lapas po lapo garbingą Lietuvos istoriją ir mūsų krašto žmonių buitį nuo senovės iki šių tautos goltos laikų. Nepaprasta kū- rybinė dailininkės V. Stancikaitės vaizduotė atkuria Lietuvos praeitį su visa dinamika jėga ir tikrovės pajautimu. Kaikiuriuose paveikluose, ji apvelka istoriš- kus įvykius ar žmonių buitį bei papročius pasakišku šydu. Tai galima pastebėti jos gausioje grafikoje — linoleumo raiziniuo- se, cikle "Eglė Žalcų karalienė" ir Brazilijos Meškiuko Rudno- siuko iliustracijose. O taip pat kiekvienam kompoziciniam pa- veiksle netrūksta pasakiško ele- mento, kuris teikia tiem paveiks- lam savotišką švelnų žavesio. Stancikaitės gėlės sudvasintos. Pavyzdžiui, baltos gėlės, vadinā- mos "Dama da noite" — Nakties Karalienė — paveiksle įgyja ta- rytum kristolinę sielą. Raudonoji, lelija, stiebdamasi į augštybes, savo nuostabių kvapų, bei ištryš- kusia iš jos galia išjudina visa- tą iš lygsvaros. Čia jau dailinin- kės klasikinė forma pereina į impresionizmą. Gėlės "maracu- ja", sakytum, kaip skambučiai, skamba.

Bet vėl akys krypta prie gry- nai lietuviškų spalvotų paveikslų (iš 90 Stancikaitės paveikslų tik keletas vaizduoja Brazilijos gamtą bei žmones). Tos moter- lės krypuojančios parugė, pro Rūpintojėlį bažnyčion, vaikai be- simeldžiai prie kryžiaus, šeima prie karo sunaikintos tėviškės griuvėsių, žavingo Nemuno pa- krantės, ošiantis pušynėlis — vis tai Lietuva, aistringai išgyven- nancios nostalgiją, dailininkės Švyturys. Josios varų pasaulis ekspresingas, skambantis. Ryš- kus spalvų derlius. Švelnumas ir jėga vedžioja jos teptuką. Iš viso, V. Stancikaitė ne tik savo įvairią, sudėtingą sielą įkūnijo savo kūryboje, bet ir į tuos pa- veikslius įdėjo daug kruopštaus darbo. Kiekviena detalė išjau- sta, įprasminta, išbaigta.

Garsus Brazilijos dailininkas Pereira, apžiūrėjęs parodą, pa- reiškė, kad tokių stiprių grafikų, kaip V. Stancikaitė, Brazilija neturinti. O kitas žymus Brazy- lijos dailininkas O. Mulato su- šuko: "Kas per kraštas toji Lie- tuva, kad išugdo tokius dailinin- kus su tokia didele kūrybine fan- tazią?" Jis apie 2 valandas kal- bėjo būreliai lietuvių apie V. Stancikaitės kūrybą. Trumpai suglaudus štai jo nuomonė. Spal- vutose tempera paveikluose "Gintarinė klumpaitė", "Impro- vizuotas šokis" ir kitose iliustra- cijose dail. Stancikaitė yra to- bula, užbaigta, galima tik žavė- tis ir negalima nieko pridėti. Grafikoje turi charakteringą ir visai kitą stilių, negu temperoje. Taip pat ir čia yra tobula, pa- siekusi kulminacinį tašką, daili- ninkė. Visi vienodos vertės kūri- niai. Labai stipri kompozitorė grafikoje. Tapyboje taipogi ne- paprasta kompozicija ir vaizduo- tė. Spalvose jaučiamas sultingas, ramus Europos koloritas, bet linksmas. "Aš jum patariu, — kreipėsi įsiai į dail. Stancikaitę, — niekada tapyboje nevaizduo- ti tragedijos, nes jūsų sieloje spalvos yra linksmos. Šitame pa- veiksle, kuriame atvaizduoti netekusių pastogės žmonių psi- chologiniai išgyvenimai, kompo- zicija ir psichologinis momentas gerai atvaizduoti, bet spalvose, įvedant linksmą dangų, matoma disharmonija. Dabar aš jum pa- rodysiu jūsų paskutinius darbus. Čia jūs parodėte didelę pažangą (brazilas ištiko nuspejo, kurie Stancikaitės paskutiniai darbai). Šituose darbuose jūs sujungėte sultingą Europos koloritą su ryškiu saulėtu Brazilijos kolo- ritu".

Vaidila tebevirpina kanklių stygas ir veda žiūrovą pro gra- žias lietuviškas sodybas (Mėdu- čio, Laupinačio), prie kryžių į jėdomų, gana stipriai meniskai atliktų, degintų medyje, Mikalo- jaus Ivanausko paveikslų, vaiz- duojančių jo šeimos portretus, Dievo Motina, Kristų, Kastytį, Baltijos lelijas. Ypač jaučiamą kūrybinę vaizduotę paveiksle, vaizduojančiam Sv. Pranciškų. Toliau Vaidila savo iškalbingo- mis akimis parodo dailininko

Antano Kairio paveikslus, vaiz- duojančius praeitį lietuvių kėlia- tremtyje — Vokietijoje. Čia pa- mato žiūrovas vokiškų ir aust- riškų miestų gatves, įdomią sta- tybą, gamtą, primenančią Lie- tuvą, stovyklos gyvenimą, kur vargo tremtiniai, o taip pat ir keletą portretų. Gamta ir žmo- nės atvaizduoti realiai, tiksliai, spalvų gama rimta, švelni. Kaip Staikaitės medžiai ar gėlės kažkur veržiasi, net išgyvena ar sukulia audrą, taip Kairio pei- zažai veikia raminančiai. Į jo pa- veikslius žiūrint, akys ilisi. Juo- se jaučiama prityrusio dailinin- ko ranka ir jėga.

Bet vaidilos akys nuliūsta, sa- kydamos: "Stai, žiūrėk, kur at- sidūrė mano palikuonys". Nagi, Gėlių saloje, prie Rio de Janeiro, o štai ir rožinė melancholijs ap- gubtas Sao Paulo miestas (stip- ri, graži kompozicija), Vilos Ze- linos priemiestis, kur gyvena di- džiuma lietuvių... Vis tai A. Kairio darbai. Bet ypatingai stip- rus A. Kairys portretuose. At- rodo, kad jo tikras pašaukimas yra piešti portretus. Ypač cha- rakteringas ir labai stiprus auto- portretas. Dailininko Kairio ra- mi, susikaupusi siela gabijs pa- gausia charakteringus žmogus bruozus. Daugumas dail. A. Kai- rio paveikslų akvareliniai. Akvarelistų dailininkų Brazilija neturi.

Parodoje taipogi pasirodė su savo 3 aliejiniais paveikslais pra- dedantis dailininkas R. Kaspera- vičius. Pradai atrodo geri, ir jau- nas kūrėjas gali toli nužengti.

"Stai mūsų miestų ir jų galy- bės herbai", — rodo Vaidila V. Dramanto skoningus darbus.

Atrodo, kad ir manekenai bei lėlės, lietuviškais drabužiais ap- rengtos, susizavėjusios klausosi senio Vaidilos pasakojimų.

Tarytum opiumo apsvaiginta, kasdien veržiuosi ton laikinon, lietuviškon šventovėn. Ir kitus tautiečius jon traukiu. Vienas vyras išsireiškė: "Kad gegutė užkuotų, sakytum, kad tikrai esu Lietuvoje". O man norisi su- šukti Vaidilai: "Dainuok, virpink kanklių stygas, Vaidila, nepalik mūsų, nuvesk mus laisvon Lie- tuvon!"

Parodą suruošė Lietuvių Me- nininkų Klubas Sao Paulyje. Jo valdybon įeina: K. Ambrazevi- čius, Alf. Žibas ir A. Kairys. Ypatingai, parodą ruošiant, pasi- darbavo, visa savo energija, Lie- tuvos meilės kurstoma, o taip pat materialiai daug prisidėda- mas, Klubo pirmininkas solistas Kazys Ambrazevičius. Režisie- rius Alf. Žibas, kaip parodos rengimo darbų vykdytojas, šią visą parodos suruošimo "veika- lą" gabijs surežisavo. Prie paro- dos rengimo vieningai prisidėjo organizacijos bei visuomenė. Su- darytos komisijos, kurių nariams taipogi teko daug dirbti, Augstų svečių kvietimo komisijon įėjo: Lietuvos Konsulas Sao Paulyje A. Polišaitis, kun. kleb. P. Ra- gažinskas ir K. Ambrazevičius. Garbės bei vykdomosios komisi- jos sąstatas yra šis: kun. kleb. P. Ragažinskas, kun. Miliauskas, M. Dantas, O. Žibienė, inž. Z. Bačelis, K. Ambrazevičius, J. Antanaitis, H. Valavičius, V. Stancikaitė-Abraitienė ir K. Pa- zeraite. Kun. Ragažinsko pastan- gomis gauta nemokamai parodai Prestes Maia Galerija, didžiulė- sioji ir gražiausioji Sao Paulyje. Liaudies meno komisijon įėjo: E. Polišaitienė, J. Jokubaitienė, M. Vinkšnaitienė, A. Ambraze- vičienė, L. Matelionienė, M. Re- menčienė, K. Pažeraite ir Alf. Žibas.

Sao Paulo brazilų spauda šią parodą plačiai paminėjo. Ji buvo nufilmuota televizijai. Lankyto- jų kasdien didėjo. Susidomėji- mas didelis Lietuva ir lietuviais. Paroda uždaryta kovo 31 d.

Karolė Pažeraite.

Per daug inteligentijos Darbo ministerijos žiniomis, Kanadoje šiemet mokslus baigu- sieji darbo dar sunkiau galės su- siurinėti, kaip pernai. Užlaustos prekybos ir pramonės firmos tuo tarpu yra pranešę, kad bus reikalingos 170 inžinierių mechi- niku, 94 elektrotechnikų, 25 ka- syklių ir 75 civilinių inž., o hu- manitarinių mokslų asmenims turima tik 100 vietų. Tuo tarpu numatoma, kad šiemet mokslą baigs: 1750 inžinierių ir 4600 hu- manitarinių mokslų specialistų. Tik medikai ramiai, nes gydy- tojų trūksta kariuomenėje.

Scena iš "Pirmojo Skambučio" — Augsburgio Liet. Teatro pastatymas.

Redakcijai prisiūsta

Stasius Budavas, Varpai skam- ba, apysaka, Los Angeles, MCM LII, išleido Liet. Dienos, viršelį piešė dail. P. Puzinas, tiražas 2.200 egz., 180 psl., kaina \$2.50.

O. B. Audronė, Beržų pasakos, poezija; iliustravo V. Vilimas, spaudos darbus atliko "Patria", 98 psl., kaina \$1.50.

JAV Kongresas Lietuvos Nepriklausomybės 34 m. sukakties proga, LAIC mimeografinis lei- dynys, 1952 m. kovo 14 d., 64 psl. Turiny ALTO memorandumas prez. Trumanui, gubernatorių, senatorių ir kongresmenų pareiš- kimai, kalbos, sveikinimai.

Christian democracy in Cen- tral Europe, Achievements and Aspirations of the C.D. Move- ment. Published by The CDUCE, 1952, 80 psl. Lietuvišką dalį pa- rašė prof. K. Pakštas.

Ateitis, 1952 m., Nr. 3, 49-72 p. Skautų Aidas, 1952 m. kovo mėn., Nr. 3, 28 psl. ir viršelį.

Numeris atsisveikinama su se- nąja brolijos vadovybe; naujo- sios tariamas pirmas žodis; pami-

nimas šv. Kazimieras, o toliau skautiška beletristika, skautiški uždaviniai ir gyvenimas pagal įprastus skyrius.

Rykštė balandžio 1, 16 psl.

Wl. Pobog-Malinowski parašė naujųjų laikų Lenkijos istoriją, apimancią 1904-1945 m. laikotar- pį, ir renka prenumeratas jai iš- leisti. Tai laikotarpis, kuriame ir santykius su Lietuva klausimas negalėjo būti apeitas. Knyga tu- rėsianti apie 450 psl.

"Gimtoji Salis" praneša ei- sianti ir toliau. "Britanijos Lie- tuvio" pasiūlymas pavesti Bel- gijos lietuvių jam aptarnauti nepriimtas.

"GS" leidžiama arti 200 egz. Prenumeratorių yra: Lieže 68, Limborge 37, Volonijoje 22, Briusely 5, kitur po mažiau, o i užsienius išsiunčiama 25. Prenu- meratos kaina 80 frankų metams, bet kaikiurie sumoka ir 200. 56 skaitytojai sumokėjo pereinais metais po daugiau negu 80 fr.

"Laiko", Argentinos liet. ka- talikų laikraščio red. paskirtas kun. Pr. Garša.

Žmogaus amžius

Pagal ikišiolines teorijas žmo- gaus Amerikos kontinentą pasie- kes palyginus neseniai iš Azijos. Tais laikais kai čia gyveno išny- čiai gyvuliai, kaip mamutai, žmo- gaus dar nebūvo. Iki šiol nei ar- cheologai, nei antropologai prie- šingų argumentų neturėjo.

Tik dabar Meksikos archeolo- gai atrado mamuto kaulus ir prie jų net 4 ginklus, kurių se- numas turi būti toks pat, kaip ir mamuto, t.y. apie 12.000 metų — 2 strelės, peilis ir drožuvas.

Dar 1926 m. Colorado muziejus Telsone buvo suradęs žmogaus kaulus netoli mamuto, bet nebu- vo aiškias įrodymo, kad jie yra vienolaikiai. Prieš 6 metus paliai Tepepan, netoli Meksikos mies- to, buvo surasti žmogaus kaulai, kurių amžius buvo nustatytas apie 10.000. Dabartinis radinys netoli pastarosios vietos ir žmo- gaus amžių Amerikoje prailgina dar 2.000 metų. Ginklai rasti to- kioje padėtyje, kad aiškiai ma- tyti, jog naudoti mamutui už- mušti.

tik galėdama, — o tu kas esi?

— Aš esu mėlynbarzdīs generolas! Naktį pasiverčiu šmėkla ir baudžiu savo auklę...

— Ką tu jai darai?

— Aš atimu jos trečią ir visus skanėstus, ir duodu jai valgyti kopūstų.

— Ponia laume, ar tu norėtum, tekėti už manęs? — paklausė mėlynbarzdīs generolas po kurio laiko.

— Koks tai yra dalykas, žaidimas?

— Tai yra gyventi, kartų viename name ir eiti pas savo tėvus tik ir svečius.

— Noriu, taip.

— Taigi šitas kšoskas bus mūsų namai.

— Kaip gerai! — net sušuko laumė plodama rankutėmis.

Po valandėlės abu sulindo vidun pro atplysusią lentą.

— Čia yra valgomasis, einam valgyti, — pasiūlė tris akmenu- kus viename lape.

— Kaip skanu! — tarė Tulus. — Tai Jūs pagaminot šį puikų patiekalą?

— Taip, pone, aš jį pagaminau. Trys kiaušiniai, vienas litras pieno ir truputelis jūros smėlio.

— Kaip puiku! Aš tuoj užrašysiu receptą.

— Dabar pašaukime vaikus, — atsakė mergaitė. — Jie turi eiti miegoti...

— Vaikai, nusiprauskit gerai, nosies galą prieš einant gulti, — pastebėjo mergaitė, ir atsisukusi į Tulį pabrėžė:

— Juk labai svarbu, kad vaikai turėtų nosies galiuką visai šva- rų prieš einant gulti! Tiesa?

— O, taip, — atsakė Tulus.

— Eism į kiną šį vakarą? — paklausė mergaitė.

— Taip, brangioji. Bet vaikai turi likti namie, tol kol sugrįšim.

— Be jokių kalbų, — šuktelėjo ji draudžiamu tonu, — kai jūs užausit, taip pat galėsit eiti į kiną.

Rankutėmis susiėmė, jie nuliupo laiptais žemyn ir atsisėdo pie- vutėje, matė gražią spalvotą filmą. Seanso gale kažkas baisaus at- siiko — mergaitė šaukė auklę.

Ji pažvelgė į Tuliuką, lyg pagalbos prašydama. Tulus viską su- prato ir iš kšienės ištraukė savo didžiausiąjį lobį.

— Imk šitą prizmę ir ko tik jos paprašysi, duos tau. Tik pa- pusk ir sakyk: "Tira-polo, cola-tudo, tudo-va!"

Jis pasiliko bežiūris, kai mergaitė ėjo namo, traukiama tos bai- sios auklės... Kai priejo parko kėmpą, ji atsisuko ir rankute pa- mojo atsisveikinimui.

Tuliukas sugrįžo prie savo auklės ir atsisėdo ant suoliuko šalia jos. Valandikiai praėjus auklė nustebsi paklausė:

— Kas čia dabar? Kodėl esi toks ramus?

Jis neatsakė. Staigiai nusuko įai nugarą. Ką pagaliau suau- gę žmonės supranta apie šios reikalus.

Iš portugalų kalbos vertė Regina Kutka.

Parduodant ar perkant namą mielai Jums patarnausiu!

Galiu sudaryti paskolas. Veltui suteikti informaciją apie parduodamus namus, paskolas, būstus ir tt.

Jūsų patarnavimui

VACYS VASILIAUSKAS
skambinkite tel. KE. 9450, LA. 2612

Parduodama:

- \$10.500. College-Clinton, 8 kamb., mūrinis namas, alyva apšildomas, 2 modernios virtuvės, 2 vonios, garažui vieta. Įmokėti \$3.000.
- \$10.800. Dovercourt Rd. 6 didelių kamb., moderni virtuvė, alyva apšildomas, didelis kiemas ir naujas garažas. Įmokėti \$3.500.
- \$13.500. Bloor-Concord Ave. 8 didelių kamb., mūrinis namas su 2 moderniomis virtuvėmis, įmokėti \$3.500.
- \$13.900. High Park-Roncesvalles. 7-nių kamb., mūrinis su dideliu kiemu ir garažu namas. Įmokėti \$4.000.
- \$14.800. High Park-Bloor. 6 didelių kambarių, atskiras mūrinis, alyva apšildomas, su modernia virtuve, labai dideliu kiemu ir garažu. Įmokėti \$4.000.
- \$17.900. Indian Rd.-Howard Park Ave., 9 didelių kambarių, mūrinis, atskiras namas, 2 vonios, 2 virtuvės, vandeniui apšildomas, dvigubas garažas. Įmokėti \$6.500.

R. TESLIA

Real Estate

863 BLOOR STREET WEST
(prie Ossington Ave.)

Sutaupysite \$\$\$

užsisakydami anglis per mūsų atstovą VYT. AUŠROTA
Skambinkite telefonu LO. 3647 (nuo 10 val. ryto ligi 8 val. vak.)
NORRIS FUELS, GL. 2491.

Ivairiomis progomis tinkamas dovanas

rasite tik

J. BERŽINSKO

parduotuvėje

1212 Dundas St. W. Tel. LA. 9547

Be to, išskyrus tabako gaminius, už visus įpirkimus duodami BONAI.

TEL. EM 3-2131
Budime 24 valandas

MARGIS VAISTINĖ

JONAS V. MARGIS - vaistininkas

19 St. John's Rd. (prieš 3131 Dundas St. W.)

RECEPTAMS NAUJIEMS AR SENIEMS tik paskambink ar parašyk - mes pristatysime kuo greičiausiai.

TAIP PAT TURIME: Trejos devynios, foto reikmenų, mažų vaikų valgių, kosmetikos, vitaminų ir tt.

TELEFONAS MU. 9543 VALANDOS 9 a.m. - 9 p.m.

ŠVARA - GYVENIMO PAGRINDAS!!!

Valymas rūbų naujaisiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

City DYE WORKS Limited

Garantuotas saugojimas. Mokama atsiimant. Garantuojama. Pasiimame ir pristatome.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rūdinių apsitvarkymą, cheminis valymas įvairių rūšių užuolaidų firmai:

138-46 Claremont Str. - Tel. WA. 4557
30 metų valymo patyrimas

Toronto "Dainos" grupės rinkliava

Praeitų metų spalio mėn. pradėtoje rinkliavoje buvo išdalyta 10 lapų. Rinkėjos surinko:

M. Tamulaitienė 2 lp.	\$114.00
M. Sakevičiūtė	69.05
E. Ališauskienė ir Pr.	
Prankienė	61.00
Marija Pocienė	50.00
Vanda Abramaitytė	50.00
Nelė Ramonaitė	41.00
Vlada Sližienė	40.00
Nijolė Kaveckienė	12.00
O. Kalinauskienė	5.00
O. Indrelienė, be lapo	11.00

Viso \$453.05

Spalio 20 d. "Dainos" šokių se panelės Maurušaitytė ir Ramonaitė surinko \$20.00

Prie kasos aukų priimta:

St. S-rio	\$3.50
Vl. Tamošiūno	2.00
Kun. P. Azubalo	2.00
Vikt. Pundziaus	1.25
Baliūno	1.00
Smulkiais	.50

Viso \$10.25

Pagal sąrašus aukų:

Po \$10: J. Adomaitis, P. Alekna, E. Jakubauskaitė;
\$7.25: M. Pocius;
\$6: E. V. Dargiai;
Po \$5: E. A., Mrs. Daniel, J. Demikis, Jonas II. Montrose krautuvė, M. Miceikienė, V. Puga, Charles Pocius, A. Padolskis, J. Sližys, V. Sarūnas, V. Tamošiūnas, Babikis, Esq., Seškus L.

Po \$4: M. Repečka, Dr. kun. J. Tadauskas;
Po \$3: A. Augutis, P. Augustinavičius, P. Budreika, I. Ignaitienė, C. Matelis, J. Stravinskis, S. Treigys, J. Zemaitytis;
Po \$2: XX. J. Astrauskas, V. Abramaitis, A. Alonderis, O. Ancevičienė, M. Borečiauskas, E. Baliūnienė, Mr. Bergener, Bartakis, J. Bieliauskas, A. Bartas, A. Cipiliuskas, E. S. Cepai, Daunys, A. K. Dargiai, E. Dickson, S. Daugėla, kun. A. Glaveckas, B. Jasinevičiūtė, L. Karbūnas, S. Kudulis, Kriščiūnas, K. Kazlauskas, V. Kaveckas, E. Kasperavičius, O. Kymantas, A. Lorencas, B. Leveneckis, Leonavičiūtė, L. Liauskas, B. Mikšys, Z. Mockūnaitis; J. Margis, Mr. Mackris, A. Obarskis, W. Pocius, A. Pundzius, Pocialis, Penikas, S. Rukša, J. Rastapkevičius, A. Rimkūnienė, A. ir K. Rusinai, J. Šablinskis, V. Sonda, Stankus, A. Saulis, J. Simanavičius, V. Samulevičienė, J. Stravinskis, V. Sendzikas, N. Sapočkinienė, S. Stonkus, P. Stupis, A. Šapoka, S. Sakalienė, V. Streitas, V. Užupis, J. Varkavičius, P. Vidmantas, E. Zubrienė, J. Žaliaduonis, S. Zoldovas, B. Zabulionis, L. Abromonis, J. Morkūnas, O. Narušienė, V. Valiūnas, (neišskaitomi parašai 4);

F. N.

Radio and Television Service
Phone OL. 3356
236 Gladstone Ave. (prie Dundas St. W.), Toronto, Ont.

Dirbtuvėje taisoma: televizijos priimtuvai, radijo aparatai, nesvarbu kurios firmos ir kokiame stovyje bebūtų, jie bus pagal Jūsų pageidavimą perdirbti, atnaujinti, pataisyti.

Be to, taisome ir kitus elektroninius ir elektromechaninius prietaisus: frizavimo salonių elektrinius aparatus, mažo galios elektrinius-moturus, grindų poliruotojus, dulkių siurblius ir visus kitokius namų ruošos elektrinius aparatus. Darbas atliekamas 18-ka metų praktikos turinčio specialisto, skubiai, sąžiningai ir pigiai. Jei nepatogu atgauti - paimeime iš Jūsų namų. Kreiptis asmeniškai ar telefonu OL. 3356 - Felix. Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

FELIX NORVYDAS

Po \$1.50: E. Delkuvienė, T. Patkauskas;

Po \$1: Ašoklis, B. Aksonienė, P. Augaitis, J. Astrauskas, J. Azubalis, Br. Apatas, Mr. Alt, J. Ambraška, O. Bėltrušaitis, P. Budreika, Baranauskas, A. Bartel, Bukšaitienė, A. Betkus, J. Birgiolas, J. Barysas, A. Budreika, Pr. Barakauskienė, B. Cepkauskas, Pr. Ceponis, A. Čirūnas, K. Cepaitis, S. Dervin, A. Drizys, A. Daukša, Draugelis, V. Dągilis, L. Ernike, A. Gailiūtė, Vl. Girčys, S. Grigaliūnas, F. Gikis, Mrs. Gaudet, Miss Helen, P. Imbrasas, J. J. Ignatavičiai, O. Jonaitienė, S. Jogelienė, Vladas J., Juodis, Jurkšienė, I. Kairienė, S. Kairys, Karkienė, Kaulienė, Br. Klimavičius, E. Katče, A. Kuolas, Krasauskas, Krivickas, A. Kisieliūnas, Kriščiūnas, K. Karpavičius, Kohler, E. Kriščiūnienė, A. Kuneckienė, J. Kamšaitis, R. Laumsaitis, A. Laumsaitienė, J. Leiberis, Lukošius, Liorencas, Lemešytė, A. Lehman, Matulevičienė, J. Mikšys, Morkūnas, D. Mačiulienė, J. Margo, J. Matukas, Nitrauskas, P. Naujelis, Paulik, V. Pundzius, A. Pukas, V. Prunskas, O. Puniškaitė, V. Puniškienė, A. Pokilaitienė, B. Pakštas, G. Puodžiūnas, Pakieturas, Pleinys, S. Petkevičius, B. Poška, J. Rimkūnienė, Me. LaRose, R. Razgys, Rickus, A. Stancikas, P. Skirgaila, B. Sakalauskas, Br. Šimkus, A. Sagevičius, A. Steponavičius, S. Stasiūnas, Stungury, S. Smalinskis, L. Strumilienė, V. Senkus, J. M. Senkus, A. Sodaitis, L. Sodaitytė, H. Satkus, J. Starkevičius, V. Šimkus, Šlekys, Tamašauskas, T. Trečiokas, Ulizienė, J. Urbonas, T. Užupis, A. Vasiliauskas, P. Vileniškaitė, V. Vaitonis, Br. Vaičiūnas, Mrs. Wyle, V. Zetkus, Zemaitytė, B. Zekas, J. Ziurinskis, A. Yarašius, Balutis, E. Beinorienė, Ceplikas, Ceplienė, K. Gečas, E. C. Jakubavičiai, J. Kalinauskas, K. Kirna, J. Kižys, Lapinskis, Puniška, W. Racevičius, Račys, Rosenblatas, Talandis, A. Totoraitis, Zekas, Žukus, X. (neišskaitomų parašų 17).

"Dainos" širdingiausia padėka visoms rinkėjomis ir gerb. visuomenei už duosnumą ir pasitikėjimą. Apgailėstaujame, kad pavardės ne visos išskaitomos.

"Dainos" Valdyba.

JAU IŠEJO IŠ SPAUDOS
Kazio Borutos Knyga Baltaragio Malūnas
BALRARAGIO MALŪNAS - knyga, kurią 1945 m. rudenį bolševikai per apsirėkimą išleido Lietuvoje, bet tuojau surinko iš visų knygynų ir sunaikino.
BALRRAGIO MALŪNAS - knyga, kuri primena mums Lietuvą visame jos puikume, kurios puslapiu tebedvelkia Lietuvos vėju ir arimų kvapu, kuriojį vaizduojamo kaimiečio vargai ir rūpesčiai toki mažučiai ir mieli, palyginus juos su šurpia šiaurinėmis.
BALRARAGIO MALŪNAS - knyga, kokių mažų mūsų pokarinėje literatūroje, kuri mums parodo mūsų kraštą ir lyant, ir saulei šviečiant ir vėjams užaujant, o autorių pačiame talento subrandime.
BALRARAGIO MALŪNĄ išleido Knygų Leidykla TERRA. 256 psl., kaina \$2.50. Reikalaukite: TERRA, 946 W. 31st Place, Chicago 8, Ill.

"Dainos" Valdyba.

JAU IŠEJO IŠ SPAUDOS

Kazio Borutos Knyga Baltaragio Malūnas

BALRARAGIO MALŪNAS - knyga, kurią 1945 m. rudenį bolševikai per apsirėkimą išleido Lietuvoje, bet tuojau surinko iš visų knygynų ir sunaikino.

BALRRAGIO MALŪNAS - knyga, kuri primena mums Lietuvą visame jos puikume, kurios puslapiu tebedvelkia Lietuvos vėju ir arimų kvapu, kuriojį vaizduojamo kaimiečio vargai ir rūpesčiai toki mažučiai ir mieli, palyginus juos su šurpia šiaurinėmis.

BALRARAGIO MALŪNAS - knyga, kokių mažų mūsų pokarinėje literatūroje, kuri mums parodo mūsų kraštą ir lyant, ir saulei šviečiant ir vėjams užaujant, o autorių pačiame talento subrandime.

BALRARAGIO MALŪNĄ išleido Knygų Leidykla TERRA. 256 psl., kaina \$2.50. Reikalaukite: TERRA, 946 W. 31st Place, Chicago 8, Ill.

"Nepirk katino maiše"

— Sako senas lietuvių priežodis.

NESKAITYK LAIKRAŠČIO, NEPAŽINĖS JO DARBININKAS

siunčiamas dvi savaites nemokamai susipažinti.

Visiems 1952 metams Darbininkas tik \$2.00

Ypatinga nuolaida naujai užsisakiusiems Velykų progą

Prašykite siųsti "DARBININKĄ" susipažinti:

"DARBININKAS"

680 Bushwick Ave.

Brooklyn 21, N.Y.

Dėmesio!

Statau naujas alyvines ir kitokias krosnis, taip pat remontuoju senas.

Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus.

Pranešu klientams naują savo adresą:

7 Havelock, Toronto. Telef. LL. 4576

ANT. JUOZAPATIS

Ar jau turi

"Ziburių" Spaudos Bendrovės šėrą?

Šių metų šėrų platinimo vėjus pradėdamas kovo mėn. 8 dieną. Vienas šėras - \$10. Garantuojama Bendrovės turtu - spaustuvės mašinomis. Įsigyti galima Toronto pas valdybos narius sekma dienomis po pamaldų spaustuvės patalpose arba paštu - 941 Dundas St. W., Toronto, Ont.

SPORTAS

Futbolininkų žiniai

Ateinanti šeštadienį, 3 val. p.p. visi renkasi prie parapijos bažnyčios pasitarimui ir treniruotei. Vadovaus St. Pulkauninkas. Balandžio 27 d. "Vytis" turės pirmas rungtynes.

Stalo tenisas

Toronto meistris Pr. Gvildys dalyvavo centrinės Kanados stalo teniso turnyre, kuris vyko Niagara Falls balandžio 11 ir 12 d. Jis sukirto visus kanadiečius ir amerikonus, tačiau finale turėjo pasiduoti keturių setų kovojai Steve Krausui, Vengrijos valst. komandos pasaulinėse varžybose dalyviui, kuris tik nesenai atvyko iš Europos.

Osvaldas Rautinš laimėjo pirmą vietą žemesnėje klasėje, o V. Subatnikaitė (Hamiltono "Kovas") - moterų žemesnėje kl. Pranas Gvildys ir St. Kraus laimėjo dvejetainį čempionatą. Mūsų sportininkai prisidėjo laimėti daug pirmųjų vietų Kanadai nugalėdami ne vien saviškius, bet ir stiprius Amerikos atstovus.

• Australietis F. Sedgman tarptautiniame lauko teniso turnyre laimėjo pirmą vietą įveikdamas Čekoslovakijos žvaigždę Jaroslav Drobny, kuris yra pats pabėgęs iš savo krašto per geležinę sieną.

• Italija laimėjo Europos rugbijo taurę nugalėdama Ispaniją 6:0.

Lukas.

SUDBURY, Ont.

KLB Sudburio Apylinkės valdyba, praneša visiems Sudburioje ir apylinkėse gyvenantiems tautiečiams, kad LB Sudburio apylinkės rinkimai į KLB Tarybą įvyks gegužės 24 d., nuo 8 val. ryto iki 10 val. vakaro, Christ the King bažnyčios mazgoje saleje.

Rekolekcijos

Šimet per rekolekcijas atliko išpažintį 90% lietuvių. Rekolekcijas sekmingai pravedė kun. J. Rudzinskis ir mieliai talkininkai kun. Dr. V. Skilandžiūnas. Po rekolekcijų užbaigos pietūs buvo pas vainiginę ir nuosirdų senąjį lietuvių Jurgį Dambrauską, kuriam prisiminus Lietuvą net ašara per veidą nurieda. Nors jau daugiau 20 metų kaip iš Lietuvos, tačiau dar gražiai lietuviškai kalba.

Sirdingą padėką tenka taip pat išreikšti Kriaučiūnams, Laureckams ir Venckevičiams maloniai padėjusiems išlaikyti per rekolekcijas visą lietuvišką kleboniją, o taip pat ir St. Tolvaish, kuris nepagalėjo savo mašinos.

Lietuvių pigiai

perveža baldus,

bagazą, prekes ir kt.

Vežama ir į provinciją.

406 MONTROSE AVE.

Toronto, Ont.

TELEF. LA. 3911

Didžiausias namų pasirinkimas

visuose miesto rajonuose!

Tik paskambinkite kiek Jūs turite įmokėjimų pinigų - mes rodyšime Jums namą!

\$2,500 įmokėti, atskiras namas kambarių, didelis kiemas garažu.

\$4,000 įmokėti. Mūrinis, su modern. virtuvėm, 8 kambariais.

\$4,900 - mūrinis, 8 kambarių garažais, gerame stovy nam \$5,000 - 11 kambarių, mūrinis atskiras, su dviem garažais \$5,000 - atskiras, plytų namas 10 kambarių, su dviem garažais. Savaitinės pajamos \$1 Parduodamas su baldais.

\$5,500 - (pilna kaina \$10,500 mūrinis, 8 kamb., su dvejomis moderniomis virtuvėmis.

\$6,500 - atskiras, mūrinis, vandeniui ir aliejum šildomas kambarių namas ir garažai \$7,000 - vandeniui ir aliejum domas, mūrinis, atskiras su virtuvėmis.

\$7,000 - 10 kambarių, 17 m. senumo, dviejų augstų, atskiras, vandeniui šildomas.

\$10,000 - atskiras, aliejum domas, 3 vonios, 3 virtuvės. Mėnesinės pajamos \$500.

Visais namų pirkimo ir pardavimo reikalais kreiptis į S. KUZMAS

1675 Bloor St. W. Tel. KE. 7

po darbo LA. 1250

K. Willes Real Estate

Pasiūlome:

Glenlake prie Dundas

Tvirtas mūrinis modernus kamb. atskiras namas. Al jaus šildymas. Dideli kambariai. 4 vietų vonios kambaras. Garažas. Didelis sklypas. Kna \$16,900, įmokėti apie \$6.0

Keele prie Glenlake

Tvirtas mūrinis 7 kambarių atskiras namas. 2 virtuvės, 2 vonios. Garažas. Šiuo laiku išnuomos už \$91 ir mėn. Geros simokėjimo sąlygos. Įmokėti \$3,000. Pilna kaina \$12,000.

St. Clare prie College

Mūrinis 6 kambarių atskiras namas. Garažas. Įmokėti \$3,000. Pilna kaina \$10,500.

Visais turto pirkimo ir pardavimo reikalais Jums patarnau

FELIKSAS SENKUS

Tel. LL. 3744.

William Bolland Real Estate

1130 College St., Toronto, Ont.

BE RADIO,

elektrinių prosų, krosnių, du

kiasurblių, laikrodžių, skalbri

mašinių ir tt. taisymo, Europ

aparatus pakeičiamas transfo

matorius už \$12; bat. durų ska

butis įrengiamas už \$6; elek

durų užraktas su mygtukais

\$20; auto radio su įrengimū ko

plektu \$60 ir kiti darbai atliek

mi greitai ir pigiai. Už atlik

darbą garantuojame ir pageida

jant taisyti namuose.

Skambinti 8 val. ryto 10 val. va

tel. LL. 7354.

RADIOMECHANIKAS

F. RICKUS

Dirbtuvė 1046 Dundas St. W.

Parduodant ar perkant namą ar būstus

JŪSŲ PATARNAVIMUI

Antanas-Tony MORKIS

Real Estate darbe turįs didelio patyrimo

ROY BURBANK REAL ESTATE

1385 QUEEN ST. W. Toronto (prie Lansdowne)

KE. 7904

Vakaraš LL. 5143

Pavasariui... Vasarai!

Moderniškas siuvimas iš geriausios Virgin vilnonės (100%) medžiagos. Didžiausias medžiagų pasirinkimas ir įvairiausi kainomis. Mes turime madų pavyzdžių jau 1952 metų pavasariui ir vasarai.

VYRAMS: kostiumai... švarkai... kelnės... paltai... ploščiai... virš. baltiniai (iš Nylon)... sportiniai baltiniai... apatiniai baltiniai...

Geriausiu siuvėjų siuvimas pagal išmatavimą ir Jūsų skonį. Be to, darbas garantuotas.

MOTERIMS: Nylon kojines. Duodame 2-jų mėn. garantiją, kad kojines laikys ir akys nepasileis. Pasileidus akims tame laikotarpyje, pakeičiame kojines arba grąžiname pinigus.

Užsisakykite dar šiandien, sutauptyte.

Informacijos ir užsakymų kreiptis:

224 STERLING RD., TORONTO, ONT. TEL. LA. 9935

Agentas K. KIZYS

AUTO VAIRAVIMO MOKYKLA

MANN-MARTEL

CLAREMONT-DUNDAS
\$10.900. 8 kamb. atskiras mūrinis namas, alyvos apšildymas, garazas. Žemas įmokėjimas.

BLOOR-RONCESVALES
\$13.500. 10 kambarių, mūrinis namas, alyvos apšildymas, dvigubas garazas. Įmokėti \$4.000. Ketai geras parketas, nepaprastai progos apžiūrėti.

BLOOR-INDIAN RD.
\$16.300. 8 kamb. atskiras mūrinis namas, karšto vandens ir alyvos apšildymas, dvigubas garazas.
INDIAN RD. CRS.
\$16.900. 7 kamb. jaukus rezidencinis namas ramioje vietoje. Karšto vandens ir alyvos apšildymas, gražus kiemas.

INDIAN ROAD
\$16.900. 8 kamb. atskiras mūrinis namas, karšto vandens ir alyvos apšildymas, garazas. Normalus įmokėjimas.

BLOOR-QUEBEC
\$21.000. Atskiras mūrinis namas, karšto vandens apšildymas, garazas, 260 pėdų kiemas. Graži gatvė, gražus namas su augstu pajamų galimybe.

Visais namų pirkimo ir pardavimo reikalais kreipkitės į
V. MEILUS
1663 Bloor St. W. Tel. OL. 2354
Namų pirk. RU. 1-0203.

MANN & MARTEL REALTORS

Dr. WILLIAM J. ZINCHEIN
B.A., M.D., L.M.C.C.

GYDYTOJAS IR
CHIRURGAS
Priėmimo valandos 2-4.30 ir
7-9 po pietų
386 Bathurst St. Toronto
Tel. WA. 1344

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA

Priėmimo val. 10-12, 2-6
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais priima taip pat 7-9 popiet
386 Bathurst St. Toronto
Tel. EL. 6515

AKIŲ SPECIALISTAS
M. STEFANUK
(optometrist)

Patikrina akis ir pritaiko
akinius, jei reikalinga
Bathurst Medical Building
312 Bathurst. Telef. EM 3-6373

BR. BUKOWSKA, R.O.
AKIŲ SPECIALISTE

Tikrinu akis ir pritaikau akinius suaugusiems ir vaikams. Priėmimo valandos: kasdien nuo 10 val. ryto iki 9 val. vak. Sekmadien. pagal susitarimą.

55 St. John's Rd. W. Toronto
kampus 94 Laws St.
Tel. L. Yndhurst 0052

AKIŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiemis akių defektams. Išdiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skausdėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 College St. W. Toronto
Tel. RA. 3924

STANLEY SHOE STORE

Aukščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs (EE-EEE)

1438 Dundas St. W. Toronto
(prie Gladstone)

"EUROPA" FOTO STUDIO

615 Queen St. W. Toronto
Mūsų specialybė vestuvinės, šeimų nuotraukos ir spalvoti portretai

Darbas pirmos rūšies

Susipažinimo ir susirašinėjimo siurisas atlieka visus patarnavimus. Atstovauja du vokiečių būrus. Griežčiausia paslaptis. Sėdai tik \$1. Rašyti: "Viktorija", 355

Clarence Str., London, Ont.

DR. A. RATINOW
L.M.C.C.

Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse. Vidaus ligų specialistas (širdies, astmos, reumatizmo, skilvio ir kt.)
479½ Euclid Ave., Toronto
Tel. RA. 6708.

DR. F. TICKETT

Gydytojas
ir
chirurgas
Priėmimo valandos 2-3 ir
7-9 po pietų
11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef.: WA 3754

Dr. Chas. OKUN
DANTISTAS

838 Dundas St. W. Toronto
(kampus Euclid Ave.)
Priima vakarais pagal susitarimą.
Tel. WA 9822

DANTISTAS

J. A. GORCHYNSKI
B.A., D.D.S.
312 Bathurst St.
Bathurst Medical Building
Telef. EM 3-6373 Toronto

"ALEKSANDRA" modistė

Namuose priima užsakymus atnaujinimams ir naujoms
MOTERISKOMS
SKRYBELEMS
Kaina prieinama
22 Lakeview Ave., tel. ME.2398
(prie Dundas ir Ossington)
Toronto, Ont.

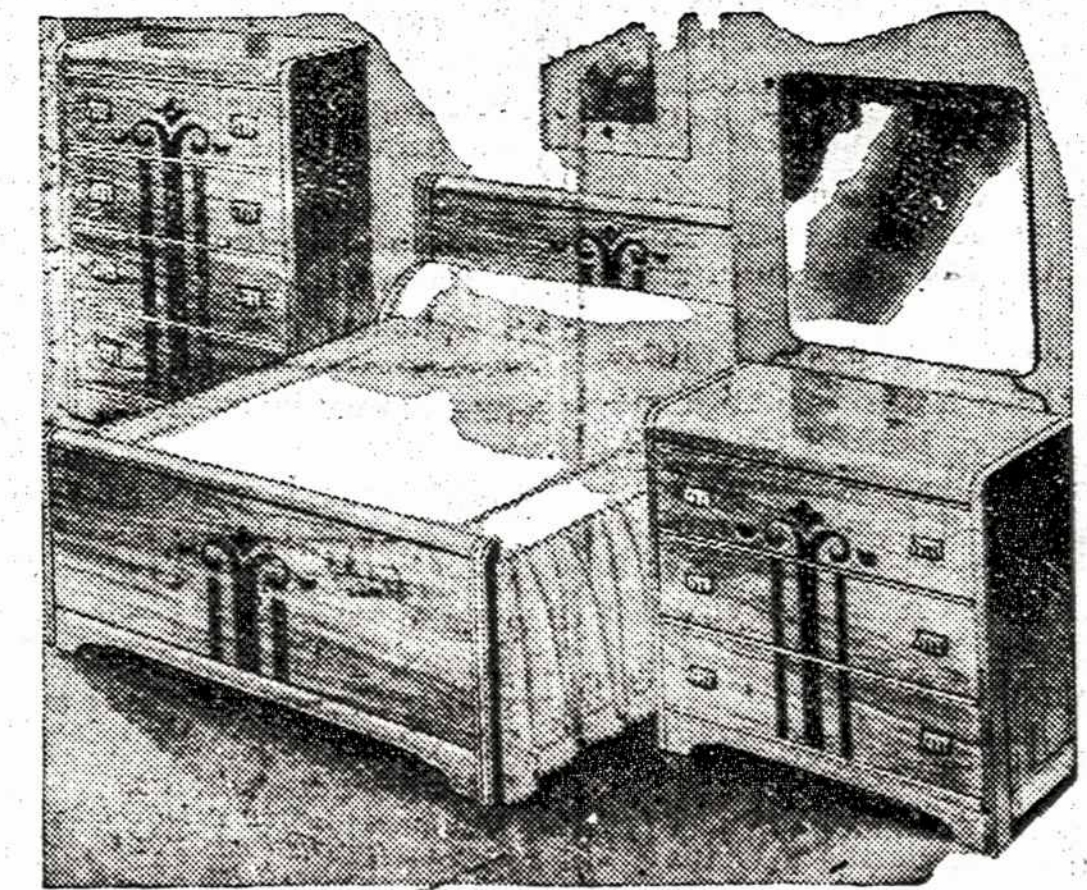
DAŽAI IR SIENOMS
POPIERIS!

Vaskas, šepečiai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

MANNING CARTAGE
& MOVERS

184 Manning Ave.
Tel. WA-0791
Perkraustome ir pervežame
įvairius daiktus vakarais ir
dienos metu. Kalbame vokiškai, rusiškai ir lenkiškai.

\$10 nuolaidos, kas atsineš šį skelbimą ir pirkis nemaziau kaip už \$50

Tik pažvelkit į šį modernų miegamąjį!

12 gabalų moderniško stiliaus miegamasis, į kurio komplektą įeina: lova, komoda su talpiais stalčiais, spinta, spyruoklinis matracas, 2 pūk. pagalvės, 2 kamb. lempos, su gaubtuvais ir Chenille lovos užtiesalas. Speciali žema kaina \$125. Taip pat turime įvairių komplektų miegamųjų, sofos, gazo ir elektr. krosnių, skalbimo mašinų, matracų, kilimų, spintų ir visa, kas reikalinga namų apstatymui. Duodamos lengvos išsimokėjimo sąlygos. Pristatymas ir perlai kymas prekių veltui. Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.

COLLIS FURNITURE COMPANY

439 QUEEN ST. W. (prie Spadina). Tel. EM. 6-8094

LIETUVIŠKAI KALBĄS KAILININKAS

Parduodami gatavi ir siuvami pagal Jūsų užsakymą kailiai. Kailinių taisymas ir persiuvimas. Duodama lengvą išsimokėjimą

BERGMAN FUR CO TORONTO

197 Spadina Ave. Prieš atėdami skambinkite: EM 4-6509.

TEL. WA 6812 587 QUEEN ST. W. TORONTO

QUEEN WEST FURNITURE CO

Didelis pasirinkimas naujų ir vartotų baldų. Dirbame pagal užsakymus baldų, Chesterfield ir studio komplektus ir parduodame kilimus.

- lovų komplektai,
- siuvamos mašinos,
- krosnys ir tt.

Kalbame rusų kalba

SYDSENOS

Daugiau kaulių Stalino garbei

Viena Lietuvos "visuomeninės gyvulininkystės" ferma iškėlė šūkį: "Daugiau gaminti Stalino garbei". Išvardinant, į ką bus kreipiama ypatingo dėmesio, pirmoje vietoje stovi kiaušės. Kazin ar kaulių ten jau nepakaktų?

Ten gerai, kur mūsų nėra! Enkavedistas varo į kalėjimą sugautą norėjusį pabėgti užsienin "liaudies priešą".

— Na, draugas, — sako jam draugiškai enkavedistas, — pasakyk, koks tavo velnias nešė per sieną?

— Norėjau užsienin... — nusimines sako žmogelis.

— Da, da! Ten gerai, kur mūsų nėra, — pamokinančiai sako enkavedistas.

— Aš kaip tik ir norėjau ten kur jūsų nėra...

Bet ką jūs darytumėt Rusų zonoje, Vokietijoje, įmonių sargyboms yra įvesti specialius kursai, kur mokoma, kaip apsaugoti įmones nuo sabotazinių ir partizanų.

— Ką padarytumėte, jei staug fabriką rajone pamatytumėte iš kažin kur atsiradusius amerikiečių kareivius? — klausia kuru vedėjas.

Tyla.
— Na, draugas, — pirštu rodydamas užklausia arčiausiai sėdinčio vyro, — ką tu atveju pats darytum?

— Ach, Dieve, aš rasciau ką daryti, bet ką jūs darytumėte, kas būt su jumis? — nušvitęs pastatė klausimą užklaustasis.

Stiprina valią
— Aš maniau, kad tau paskirta dieta?

— Taip, aš ir laikau.

— Tai kam užsakei bigusą?

— Noriu išbandyti savo valios stiprumą.

Jis nusimano

Britų nusikaltėlių kolonijoje Port Blair vienas buvęs kalinys įsteigė krautuvę ir prie kasos iš kabino lapą su šitokiu užrašu: "Meskit apgavystes! Ir aš pats sėdėjau. Dievas yra visagalis, bet ši namų aš tvarkau. Be to, ant grindų spaudyti draudžiama".

Malonus poilsis

— Bet dvynukai naktį, turbūt, labai trukdo miegoti?

— O visai ne. Vienas iš jų taip šaukia, kad antro mes visai negirdime.

Tada jau saugus

— Tik kai manęs jau nebebus, pasaulis sužinos, kas aš esu ir ką esu padaręs, — karščiuojasi potetas.

— O, tada jau nebus pavojų, būsi visai saugus, — pastebi bičiulis.

Sukčius varžovas

Brusely per vienas cigarų rūkymo varžybas, kur reikėjo ilgiausia išverti, visiems varžovams po kurio laiko pasidarė bloga, tik vienas traukė sau dumą nesiraukydamas. Pasirodė, kad jis per savo varžovų cigarus buvo pervėręs po keletą plaukų.

Pagrindas skyrubom

Birminghame viena ponija apskundė vyrą teismui, reikalaujama išskyrimo, kad jis esą tyčia nuslindinęs jos batų padus, kad ji sugriūtų ir susižeistų.

— Nesamone! — nusprendė teisėjas ir skundą atmetė.

Jis bus turtingiausias

Tai Calgary, Alta, advokatas E. Lafferty Harve. Jis praturtėjo labai staigiai ir veik pripuolamai. Dabar jam 60 m. Dar jaunus advokatas jis atstovavo vieną britų firmą, ieškojusią Alberto angli. Firmai nesisekė. Ją likviduojant nebuvo iš ko apmokėti Harve algą. Tada jis su-tiko perimti bendrovės įsigytą žemę. Savo 250.000 akru jis ilgai laikė be jokios naudos, kol ten buvo surasta naftos. Dalį savo teisių jis pardavė, o iš likusios dalies jau dabar kasdien gauna \$10.000 pelno. Jo visas kapitalas tuo tarpu siekia 90 milijonų dolerių, o pelnas nuolat didėja.

Kur daugiau uždirbama?

CCL paskelbė pareiškimą prieš Kanados darbo ministerio parl. pavad. G. McIlraith pasisakymą, kad Kanados 4 asmenų šeimos pajamos esą didesnės negu JAV tokios pat šeimos pajamos.

McIlraith, matyt, pasirėmęs "Time" klaidingu straipsniu, kuriame buvo teigiama, kad Kanados šeimos pajamos siekia \$4000 metams, o JAV — \$3.400. Ištikrinę esą priešingai. Pagal Kanados statistikos biuro duomenis 1951 m. visų Kanados gyventojų pajamų buvo \$17.097.000.000, o gyventojų — 14.009.429, tad 4 narių šeimai pajamų tenka \$4.882. Tuo tarpu pagal oficialius JAV davinius jų pajamos siekė 276 milijonus, gyventojų buvo 154.353.000, tad 4 asmenų šeimai pajamų tenka apie \$7.152, t.y. net \$2.270 daugiau, negu tokiai pat kanadiečių šeimai.

DANIEL D. STOKAL

B.A.

TEISININKAS,
ADVOKATAS,
NOTARAS

Kalbų slavų kalbomis.

Room 204, 221 Victoria St.
Office EM. 6-1753
Res. tel. LY 5797

DĖMESIO!
Lietuvės Elektros — Radio
Technikas

ANTANAS ČEPONIS

Taisau visų firmų radio aparatus, patefonus ir kitus toje srityje susijusius darbus atlieku greitai, pigiai ir sąžiningai. Darbas garantuojamas.

Paskambinus atvažiuoju į namus. Laik tel. MU. 0753.

190 Wright Ave., Toronto

DĖMESIO!

Valgyklą "BALTIC"

870 DUNDAS ST. W., TORONTO, Ont

perėmė naujas savininkas. — Valgiai gaminami pagal lietuvių skonį iš šviežių produktų. Gamina prityrusios virėjos

Sav. Feliksas Jonynas

DĖMESIO!

Pigiaus parduodama gyvulinė ferma

Perth, Ont., 200 akrai (100 miško), su trobesiais, prie miestelio ir gražaus ežero, kaina \$3.000 ir \$1.500 įmokėti.

Tabako ferma 419 akrai, 45 šodinio teisė, geri trobesiai, geras traktorius ir visa mašinertija — \$40.000 ir \$10.000 įmokėti.

Juozas Zemaitis

B.R. 1 Simcoe, Ont. Telef. 1666 (tarp 9-5 val.)

Reprez.

FREEMAN & NEWTON Real Estate Brokers, Simcoe, Ont.

PARDUODAMI NAMAI

St. Johns St.

\$12.000. 10 kambarių, neatskirtas, oru ir anglim šildomas, išilginis koridorius, naujai dekoruotas, linoleumu išklotas, namas. Garazas. Įmokėti \$4.000.

Gorevale Ave.

\$14.000. 9 kambariai, atskiras, mūrinis, oru-alyva šildomas, išilginis koridorius, parketas. Įmokėti apie \$4.000.

\$14.000. Indian Rd. (prie Garden Ave.). Pusiau atskiras. 8 kamb. Alyva kūren. Išilg. koridor. Parketas. Įmokėjimas apie \$5.000.

Dundas St. (restoranas) (prie Bellwoods park) Du namai po 5 kamb. ir krautuvė bei restoranas.

Queen St. (restoranas) \$2.500 už restoraną su 33 vietom. Visu įrengimu (moderni virtuvė). 4 kambariai gyvenimui. Geras biznis.

Pasirinkti įvairių namų ir įvairia kaina prašome kreiptis:

DR. JUOZAS KASKELIS
Tel.: WA. 2648, WA. 2647, WA. 2646.

575 Queen St. W. (prie Bathurst)

R. TESLIA REAL ESTATE & INSURANCE BROKER

Parduodame:

231 naujų ir vartotų vyr. garbardo paltų — įvairių rūšių kaina nuo \$10 iki \$40

452 naujus ir vart. kostiumus Tropinius kostiumus už \$10.

Pinigai įmokami iš karto

Hollywood Clothing
270 QUEEN ST. WEST
(kampus Beverley)

"T2" knygyne gauta naujų knygų. Knygynas atidarytas sekmadieniais po pamaldų.

Pašaliname pleiskanas

ir sulaikome krentančius plaukus.

Pasisekimas garantuotas. Atidaryta vakarais

LYDIA LAWTON

636 COLLEGE ST.
Toronto. Tel. ME. 3060.
(prie Health Bread Bakery)

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

Teisininkas — Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

SHIFF'S

VALYMAS — PROSAVIMAS — PATAISYMAS —

Kalbame lietuviškai

909 Dundas St. West. Toronto
Telefonas EM 4-6649

Seymour Hermant

ADVOKATAS, NOTARAS

ir tt.

Suite 410,

394 Bay St., Toronto, Ont.

Telef.: EM. 4-9912.

Atsinešk šį skelbimą — 10% nuolaidos!

Naujas atradimas sustabdyti galvos niežėjimą, plaukų kritimą pleiskanoms. Shampoo o — \$1.60. Tonic — \$1.40

Sekmingi rezultatai arba grąžinam pinigų

GOLDENBERGS HAIRDRESSING

Ilgalaikio sušukavimo ir plaukų dažymo specialistas

Atdara vakarais
1138 DUNDAS ST. W. (prie Ossington Ave.) Telef. ME. 8117

YORK PACKING CO. LTD.

104-106 Trowell Ave., Tel. JU. 2794. JU. 5197. Toronto 9, Ont.

Mes gaminame geriausios kokybės produktus:

šviežią, rūkytą ir virtą mėsą, įvairias dešras. Rinkos kainomis.

Priimami užsakymai vestuvėms, piknikams, pokyliams.

Pigiai ir skubiai perveža baldus, STATYBOS MEDŽIAGAS IR KT. VISOMIS SAVAITES DIENOMIS.

V. ŠIMKUS

400 DOVERCOURT RD. TEL. LO. 8950.

Mes dirbame 24 valandas

THE VICTORY FLORIST

Mūsų krautuvė dvejose vietose:
749 QUEEN ST. E. Tel. RL 5804

576 QUEEN ST. W. Tel. EM. 3-1618

Prityręs kvalifikuotas lietuvis laikrodininkas

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes

Garantuotas darbas ir prieinamos kainos

Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 val. vakaro.

Lietuvių Baldų Krautuvė

"MOHAWK FURNITURE"

2448 Danforth Ave., - Telef. OX. 4444

Didelis pasirinkimas baldų, radio, televizijos aparatų, šaldytuvų, skalbimo mašinų, krosnių ir vaikų baldų.

Minkštus baldus dirbame pagal užsakymus ir taisome senus

Lietuviams 10% nuolaida

Krautuvė atidaryta iki 9 val. vakaro.

Vyriškų ir moteriškų rūbų siuvėjas

Ed. KONDRATAS

Turiu didelį pasirinkimą anglišių ir vietinių medžiagų kostiumams ir paltams. Visus siuvimo darbus atlieku skoningai, punktualiai ir pigiai.

1113A Dundas St. W. (netoli Ossington), Toronto, Ont., Canada

Telef. LL. 9626

Jei norite pirkti ar parduoti namus, apartamentus, hotelius ir kt. biznesus, mes mielai suteiksime sąžiningą patarnavimą.

Pardavimui turime didelį pasirinkimą.

Prašome kreiptis:

JOHN BARCAS

Atstovauju:

TORONTO, Ont.

Parapijos susirinkimas
Ateinantį sekmadienį, balandžio 20 d., 3.30 val. parapijos salėje yra šaukiamas parapijos susirinkimas, kuriame Bažnyčios Statymo, Fondo Valdyba išsamiai praneš apie atliktus paruošiamuosius darbus. Bus apsparsyti jolimesni bažnyčios statymo reikalai.

Norėdami greičiau Toronte turėti naują bažnyčią, privalome visi bendrai aktyviai prisidėti tiek auka, tiek kiekvienas geru sumanymu!

BSF Valdyba.

Maloni žinia Toronto lietuviams

Toronto Lietuvių Namų Fondo Valdyba, nutarusi su LOKO prezidiumu, sutarė užpildyti lenkų namus (buv. Nova Scotia banko rūmai) Dundas-Ossington g-vių kampe. Pasiūlymas yra pateiktas, atsakymas bus gautas per 1-2 savaites (po lenkų susirinkimo). Todėl gerb. Toronto lietuviai prašomi kuo skaitlingiau pirkti TLNF šėrus. Vieno šėro kaina \$25. Kurie pasirašė pasižadėjimo lapus, prašomi įmokėti ratas grynais pinigais ar čekiais vardu: Lithuanian House Fund of Toronto, "Tulpės" svetainėje, pas J. Jurkšaitį, rūbų krautuvėje ir pas J. Beržinską, 1212 Dundas St. W. Visi pirkšimę šėrus, visi būsimieji lietuviai bendros nuosavybės savininkai — lietuviybės išlaikymo tvirtovės statytojai.

TLNF Valdyba.

T. Lietuvių Namų Fondo šėrus pirkio

Už \$50 A. Masonis,
Po \$25: Sileikytė Liuda, Sileikytė Stasė, Glineckas Jonas, Akylas Jonas, Kuodys Martynas, Sonda Vladas, Saulinas Pranas, Ambraziejus Gediminas, Paršeliūnas Jonas, Sergautis Bronius, Rūta Aloizas, Raščius Antanas, Budreika Povilas, Budreikienė Zofija, Budreika Juozas, Ruzgas Antanas, Audzevičius Povilas, Masonis Jonas, Kuolas Augustinas, Kryževičius St., Gvildys M., Matulevičius V., Meškauskas Marcelinas, Bytaitė Ona, Zubrickas Benediktas, Zubrickienė Benedikta, Zubrickaitė. Visiems aciū.

TLNF Valdyba.

Atsisaukimas į miškininkus
Pereitame "TZ" Nr. iniciatorių atsisaukimas, kviečias miškininkus imtis išlaikyti vieną Vasario 16 gimnazijos mokinių, per spaus-tuvės klaidą pasirodė su sumaišyta antrašte. Atsiprašydami, primename, kad buvo prašoma susirinkti šiuo adresu: Mr. J. Tumasas, 11 Hewitt Ave., Toronto, Ont., Tel. KE. 4779.

LK Moterų Spaudos sekcija
Lietuvių Katalikių Moterų Ona Jonaitienė kovo 20 d. pakvietė posėdžio keletą narių, labiau besidominčių moteris liečiamais klausimais. Sudaryta Spaudos sekcija patalkinti Petronėlė Stokutei-Abromaitienei, Moterų skyriaus redaktorei "Tėviškės Žiburioje".

Sekcijon pakviesta šios narės: Elena Gaputytė, Iz. Matusėvičiūtė, Julė Morkūnaitė ir Aldona Zarembaitė. Sekcijos tikslas artimiausioje ateityje suorganizuoti Kultūros skyrių.

Toronto miesto biudžetas
Šiais metais numatytas \$71.614.560. Iš tos sumos \$20.520.075 tenka švietimo vadybai. Biudžetas miesto tarybai bus pateiktas patvirtinti tuojau po Velykų. Pernai biudžetas siekė \$65.337.507.

KINO "CENTRE" 772 Dundas St. W. Toronto
Kasdien nuo 6 val. vak. Jaukiai apšildyta — grynys oras

Ketvirtadienį — šeštadienį, balandžio 17, 18, 19 d.
1. JOLSON SINGS AGAIN — spalvota — Larry Parks, B. Hale
2. LAW OF THE BARBARY COAST — Stephen Dunne,
Pirmadienį — trečiadienį, balandžio 21, 22, 23 d.
1. GOD IS MY CO-PILOT — Dennis Morgan, Dale Clark
2. MAD WEDNESDAY — Harold Lloyd

LINKSMI IR IDOMUS PRIEDAI KIEKVIENOJ PROGRAMOJ
Prie kiekvienos programos rodoma nauja "Savaitinė apžvalga"

Lietuviai pigiai perveža baldus, bagažą, prekes ir kit.
VEZAMA IR Į PROVINCIJĄ.
Kreiptis:
235 Pacific Ave., Toronto, Ont.
Telefonas MU. 1214

"Caritas" aplankė ligonius

Prie Toronto lietuvių kat. parapijos veikias šalpos-labdaros organas "Caritas". Velykų švenčių proga aplankė visus Toronte, Maltone ir Westone šiuo laiku esančius lietuvių ligonius, įteikdamas jiems velykinę dovanėlę. Be to, "Caritas" švenčių proga pinigais sušalpė 5 šeimas, esančias blogoje materialinėje padėtyje.

LK Mot. Dr-jos atstove
i Toronto pabaltiečių sąjunga kovo 16 d. susirinkime išrinkta Iz. Matusėvičiūtė.

Krikščiai

Velykų metu Toronto liet. kat. bažnyčioje pakrikštyta: Medardas Jurgis Karalius, Zivilė Marija Rukšaitė, Elena Aldona Krikščionaitė, Virginija Jūratė Ignatavičiūtė, Juozas Antanas Norkus, Vytautas Karolis Abromaitis, Vincas Jonas Tomas Macinskas, Elena Irena Malinauskaitė, Evelina Dana Vingelytė, Rūta Maria Liutimaitė, Dalia Ona Balseytė, Stanislaiva Birutė Gaidelytė, Vladas Algirdas Kobelskis ir Jonas Vytautas Didžbalis.

A.a. Domicelė Parukevičienė
Bal. 5 d., šeštadienį, buvo palaidota a.a. Domicelė Parukevičienė, viena iš seniausių i Kanadą imigravusių lietuvių. Velionė per ilgą savo gyvenimą virš dešimt metų dėl paraližiaus negalėjo vaikščioti. Per visą ligos laiką ją slaugė duklė p. Celcivienė. Sveika būdama velionė yra daug talkininkavusi Toronto liet. bažnyčiai, ją puošdama ir valydam. Mirdama ji paliko virš 20 vaikų, net iki ketvirtos kartos.

Tauriam Londono kolonijos lietuviui
ALFONSUI KULVINSKUI
mirus, jo žmonai ir giminėms giliausia užuojautą reiškia
Apylinkės Valdyba.

A. A. inž. ALFONSUI KULVINSKUI mirus,
velionies našlei, seseriai ir giminėms nuoširdžios užuojautos reiškia ir kartu liūdi

Šapokai.

INŽ. ALFONSUI KULVINSKUI mirus,
jo žmonai, švogeriams ir prieteliams reiškia gilią užuojautą

J. Beržinskas, General Insurance.

Išnuomojami 2 kambariai III augšte, yra garažas ir 1-ną kambarį galima naudoti vietoj virtuvės. Pagedaujama viengungiai arba maža šeima. Kreiptis 38 McKenzie Cresc. Telefonas LO. 8041.

Išnuomojamas butas iš 2 kambarių ir virtuvės, II-me augšte su baldais dviems arba trimis asmenims 270 Wright Ave. Tel. MI. 5659.

Išnuomojami 2 kambariai 1 ir 2-viems vyrams (su maistu). Skambinti LL. 2493.

Tabako ūkyje reikalingi du senai žmonės — vedusių pora. Moteris prižiūrėti mažą vaiką, o vyras pagalbiniam ūkio darbams. J. Zemaitis, R.R. 1, Simcoe, Ont.

Prof. Gravrogko išradimas

Prof. J. Gravrogkas, buvęs ilgametis Kauno Augst. Techn. Mokyklos direktorius, paskutiniu laiku Vyt. D. Universiteto rektorius, dabar gyvenęs Clevelande, užregistravo Vašingtono Patentų biure išradimą — "Aparatas laivų sušuvimo laboratoriniam tyrimui". Patento reikalavimus tvarko advokatai inž. Fred. Oranstein ir William Dizlar, Clevelande. Dėl techninių sutvarkymų išradimo brėžiniai atsiųsti Z. Saurazui i Torontą, buvusiam išradėjo bendradarbiui.

Baletio festivalis

Kanados baletio festivalis Toronte prasidės gegužės 5 d.

"Liaudies Balsas" apie Katyną
Prieš pora mėnesių Maskva paskelbė didžiulį tekstą pranešimo Sovietų komisijos, 1944 m. turėjusios įrodyti, kad lenkų kardininkų išžudymas buvo vokiečių darbas. Tada šis pranešimas buvo paskelbtas visuose Sovietų Sąjungos laikraščiuose ir viso pasaulio komunistinių laikraščių. Tik mūsų "L. Balsas" buvo atsislėgęs. Jis pradėjo tą tekstą spausdinti tęsiniu nuo pereinamos savaitės Nr. Kazin patys susiprato ar gavo pastabą iš centro.

Nepardavė žydams sklypo
York Township miesto taryba balandžio 7 d. atsisakė Mizrachio organizacijai parduoti sklypą Eglinton Ave., motyvuodama tuo, kad tame priemiesty žydiškų istaigų esą jau pakankamai. Forest Hill miesto tarybos atsisakymas Eglinton-Winnett g. sankryžoje įrengti signalines šviesas, kaip to oficialiai prašė sinagogos taryba, taip pat prisimenamas šia proga.

VISI Į GRANDIOZINIŲ KONCERTŲ!

BALANDŽIO 26 d., SEŠTADIENI, 8 val. vak.

"EATON" AUDITORIJOJE
POLYNA STOSKAMetropolitan operos primadona - soprano
Išpildys turiningą programą.

BILETŲ ĮSIGIJIMO TVARKA SUPRASTINTA:

JAU TIKR! NUMERUOTI BILETA! po \$1, \$1.50, \$2 gaunami:

EATON auditorijos kasoje, o be to:

Toronte: — valgykloje "Tulpe" kasdien ir pas "Aidų" atstovą parap. salėje nuo 11.30 iki 1.30 val. p.p. sekmadieniais.
Hamilton: — "Svyturio" knygynė sekmadieniais.
London: — P. Statkaus svetainėje.
St. Catharines: — pas Tėvą Ambraziejų Prakapą.

NESIVELINKITE PASIRINKTI GERESNES VIETAS!

Toronto skaityklų viršininkė

Miss L. H. Smith, dirbusi tą darbą 40 m., pasitraukė. Jos vietą užėmė jau 25 mt. ten dirbanti Miss Jean Thompson. Jos vadovavo Boys and Girls House St. George gatvėje ir 16 miesto skaityklų.

Viengungių klubas

Trisdešimt metų praeigiusis Kathleen Keynes, pastangomis Toronto organizuojamas nevedusių moterų ir vyrų klubas. Narių gali būti kiekvienas, kas turi per 30 metų ir dar nėvėdes. Pasirodo, kad moteriškų kandidatų pakankamai, bet vyriškių vis dar mažai. Organizatorė sako, kad tai nebūsiąs "vienišų širdžių" klubas ir romantiški ryšiai nesą išskirti.

Kiek Toronte gyventojų

Pagal 1951 m. gyventojų surašymo davinius Toronto gyventojų skaičius per 10 metų vos 1.2% tepadidėjo ir pasiekė 675.754. Tačiau su visais priemėmis, kurie yra jau susilieję su miestu, Torontas turi per 1 milijoną gyventojų.

Montrealio gyventojų skaičius nuo 903.007 buvusio 1941 m., pakilo iki 1.021.520.

Daugiausia iš visų Kanados miestų pasoko Edmontonas, jau turis 159.631 gyv. ir pasiekęs 8 vietas Kanados miestų tarpe — jis aplenkė Windsorą, kuris turi 120.049 gyv. Londonas, kuris 1931 m. iš 10-to virto 11-tu, ir dabar yra vienuoliktoje vietoje — 95.342. Kiti miestai: Vancouver 344.893, Winnipeg 235.710, Hamilton 208.321, Otava 202.321, Quebec 164.016, Calgary 129.060. Jis iš 10 vietas pasoko i devintą.

Gautas laiškas

Jonui Dudelai. Atsiimti "TZ" administracijoje.

BALTIC CARTAGE & MOVERS

pergabena baldus, specialistas pervežti šaldytuvus. Transportas visų rūšių. Didelis sunkvežimis. Informacijų kreiptis OL. 1403
9 Delaware Ave., Toronto, Ont
24 valandų tarnyba.

Žinotina,

kad Polio, Leukemia, Diphtheria, Tetanus, Encephalitis ir Spinal meningitis ligų gydymas iki 7500 dol. apdraudžiamas 2 metams (visa šeima) tik už 10 dol.

Be to, draudžiu ligoninių, operacijų bei gydytojų vizitų sąskaitų apmokėjimus ir atlieku įvairius gyvybės bei prasto darbo laiko apsidraudimus. Taipgi draudžiu įvairų turtą bei auto mašinas ir užpildau Income Tax Return blankus.

J. BERZINSKAS,

1212 Dundas St. W. Toronto
Telef. LA. 9547.

Dr. Aleksas Valadka

Gydytojas ir chirurgas

1081 BLOOR ST. W.
(tarp Dufferin ir Dovercourt)

Priima ligonius ir gimdyves šokiadieniais nuo 2-4 val. p.p. ir 6.30-8 val. vak. arba pagal susitarimą

Telefonas ME. 2933

Dr. A. Pacevičius

Gydytojas ir chirurgas

314 BATHURST ST.
Toronto

Telef. EM. 4-7146
Namų adr.: 6 Marshall St.
Telef. LL. 5769

Kalbamos valandos:
Kasdien nuo 11-12 val.; 2-4 val. po pietų ir 7-9 val. vak. Sešadieniais nuo 12 iki 3 val. p.p. Sekmadien., pagal susitarimą.

LONDON, Ont.

Rinkiminė būstinė

Londono kolonijos lietuviams ALOKAS praneša, kad gegužės 24 d. balsavimas — rinkimai KL B-nės Tarybos narių įvyks Londone, De La Salle mokyklos patalpose, Richmond g-vė Nr. 520 — šalia St. Peter katedros.

Taip pat teko patirti, kad rinkimų sąrašai jau užbaigti. Jei būtų likę neįregistravusių lietuvių, prašoma registruotis iki rinkimų dienos šiuo adresu: 460 Dufferin Ave., London, Ont. Taip pat ten galima gauti visokių tuo reikalu informacijų.

Gedulas

Visų taip mylimam Londono kolonijos tauriam lietuviui Alfonsui Kulvinskui mirus, Apylinkės Valdyba paskelbė 10-ties dienų gedulą. Labai prašoma kolonijos lietuvių Velykų švenčių metu pasilinksminimų nedaryti. Gedulas baigiasi balandžio 17 d. L. E-tas.

Kovo 27-30 d. Londono miesto ir apylinkių lietuviams, kun. V. Rudzinskio pastangomis, buvo suruoštos rekolekcijos. Rekolekcijas vedė katalikų visuomenei gerai pažįstamas jėzuitas tėvas V. Gutauskas, gabus pamokslininkas ir "Kas žiūri ir nemato" knygos autorius.

Visus tris vakarus ir sekmadienį per šv. Mišias dalyvavo gana daug tautiečių net iš tolimųjų vietovių. Vietos lietuvių yra dėkingi savo klebonui už rekolekcijų suorganizavimą, o tėvui V. Gutauskui už gražius pamokslus. J. B.

— Otava. — Kanados karinės misijos Tol. Rytuose viršininku paskirtas torontietis brig. R. E. A. Marton, tas pats, kuris 1950 m. vadovavo Winnipegio gelbėjimo darbams potvynio metu.

ALEX GODDARD

Jane St.

\$11.500—6 kambariai, atskiras mūrinis namas, alyva apšildomas, didelė modernišką virtuvę, dvigubas garažas, arti prie sušiekimo ir mokyklos. Įmokėti tik \$3.000.

Bloor—Clinton

\$14.900—8 kambarių mūrinis namas, apšildomas alyva ir karštu vandeniu, 3 virtuvės, dideli kambariai, garažas. Įmokėti \$3.500.

Runnymede—Annette

\$15.500—8 kamb. atskiras mūrinis namas, alyva apšildomas, modernišką virtuvę, 2 vonios, naujas didelis garažas, didelis sklypas.

Runnymede

\$15.700. Atskiras mūrinis namas su garažu, kvadratinis planas. 8 puikūs kambariai su veranda ir 1 kamb. rūsyje; namas apšildomas alyva, didelė virtuvė. Patogus išnuomoti. Įkainuotas prieinama kaina skubiam pardavimui.

Callendar—Parkdale
\$18.700—8 dideli kamb. atskiras mūrinis namas, apšildomas karštu vandeniu ir alyva, dvigubas garažas, daug priedų.

Indian Rd.—Westminster
\$18.800—8 kamb. atskiras mūrinis namas, vandens apšildymas, 2 modern. virtuvės, 2 vonios, gražus sklypas ir garažas.

Įvairių ir įvairia kaina namų pasirinkimui lietuvių mėgiamuose rajonuose, prašome kreiptis į

Z. Čerkauskas
496 Runnymede Rd. (prie Annette), Tel. LY. 5569; MU. 5184
Namų Tel. KI. 0322
ALEX GODDARD
REAL ESTATE AND BUSINESS BROKER

MONTREAL, Que.

Margučių vakarienė
Šv. Elzbietos draugija balandžio 19 d. 7 val. vak. rengia margučių vakarienę. Už gražiausią margutį bus duodama dovana. Bus visokių gėrimų ir pasilinksminimas. Įėjimas \$1.50.

Kat. Moterų susirinkimas

Katalikių Moterų D-jos Montrealio skyriaus susirinkimas įvyks balandžio 27 d., sekmadienį, Aušros Vartų parapijos bažnyčioje tuojau po pamaldų. Paskaitą skaitys montrealiečiams gerai žinoma rašytoja Marija Aukštaitė. Narės ir prijauciančios kviečiamos skaitlingai dalyvauti.

Maž. Liet. Bičiulių D-jos

skyriaus visuotinis susirinkimas Balandžio 20 d., sekmadienį, tuoj po pamaldų 12 val. kviečiamas MLB D-jos Montrealio sk. visuotinis narių susirinkimas. Skelbiama valanda nesant kvorumui, už valandos, t.y. 1 val., bet kuriam narių skaičiui dalyvaujant susirinkimas skaitysis teisėtai. Susirinkimui numatoma darbotvarkė:

1. Atidarymas. 2. Prezidiumo rinkimai. 3. V-bos pranešimas. 4. Kontrolės komisijos pranešimas. 5. Naujos valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai.

Draugijos nariai prašomi būtinai dalyvauti. Kviečiami ir norintieji draugijon įstoti nauji nariai.

MLBD Montrealio sk. V-ba.

Mirė inž. Stankevičius

Balandžio 10 d. Verdun Hospital mirė pernai iš Paryžiaus atvykęs inž. Aleksandras Stankevičius. Velionis mirė neatgavęs sąmonės po nepavykusios galvos operacijos. Paliko žmoną ir du sūnus.

Inž. Stankevičius buvo giliai tikintis katalikas, daugelio organizacijų narys, dar nesėjęs plačiai pasireikšti Kanadoje, bet labai gerai pažįstamas Paryžiaus lietuviams, kaip nenuilstamas visuomenininkas.

A. A. inž. ALEKSANDRUI STANKEVIČIUI mirus,

jo žmonai ir sūnams sielvarto valandoje, reiškia gilią užuojautą

Montrealio Ateidiminkai.

Mirus tėveliai

Inž. A. STANKEVICIUI,

savo bendraminčiams LIUDUI ir ALOYZUI reiškia gilią užuojautą ir liūdi kartu su visa jų šeima

Montrealio Jaun. At-kų Kuopa.

"Vilnių mums atkėlė i Montreali"

Tai žodžiai iš kanadiškos... Ties spaudos. Pasirodo, kad Montrealio lenkai per juozapines surengė Vilniui priminti skirtą vakarą, kuriame Vilniaus "Kaziuo" kermėčių vaizduojant didžiulio paveiklo fone, buvo kalbama, vaidinama, dainuojama ir skambinama daugiausia apie Vilnių, pavaizduojant net vilniečių lenkišką kalbą.

Vakaras vyko Victoria Hall, 4626 Sherbrooke St.

Kažin ar tai pripuolamas dalykas, ar pradžia platesnės akcijos pretenzijoms i Vilnių kelti.

"Baisus posakis"

"Tegu gerasis Dievas laimina mūsų pastangas ir apvainikuoją jas pergales vainiku!" — pasakė St. Bakšys TFA-bės Hamiltono skyr. vedėjas per prof. Kaminskui pagerbti suruoštą vakarienę Hamiltone.

"Nepr. Lietuva" išsigaudo to "baisaus" posakio ir bent per du "NL" nr. (9 ir 13) bara p. St. Bakšį už bereikalo "Dievo paminėjimą". Girdi, "Dievas"... skambėjo disonansu, atsidavė neskaniai"... (NL Nr. 13/229), o kovo 20 d. rašo: "laikraštyje lykas, ar pradžia platesnės akcijos pretenzijoms i Vilnių kelti."

AR JŪS PAGEIDAUJATE? PIRKTI NAMUS!

1. Seaton g-vėje (centre) \$12.900 8-nių kamb. namas, gražiai dekoruotas, su visais baldais ir nauju garažu. Įmokėti \$5.000. (Klauskite A. Garbenio).

2. \$22.000, Grenadier — High Park, 11 kambarių, vandeniu — alyva apšildomas, 2 vonios, 2 moderniškų virtuvės. Privatus įvažiavimas ir garažas. Įmokėti \$10.000. (Klauskite Garbenio ar Andrejauską).

3. \$8.000. Įmokėti \$3.000. 6 kambarių, anglimis ir oru šildomas, Dufferin ir Dundas g-vėje namas. (Kreiptis pas Andrejauską).

Kreiptis: A. GARBENIS arba V. ANDREJAUSKAS-Andrews

H. M. DAVY & Co

REAL ESTATE BROKERS

105 RONCESVALES AVE.

TELEF. LA. 2763 arba LA. 6101, o vakarais HY. 1543 (Garbenis)